

Arbetskrafts- undersökningarnas (AKU) och Arbetsförmedlingens (Af) arbetslöshetsstatistik – En jämförande studie

I serien Bakgrundsfakta presenteras bakgrundsmaterial till den statistik som SCB producerar inom området arbetsmarknad och utbildning. Det kan röra sig om produktbeskrivningar, metodredovisningar samt olika sammanställningar som kan ge en överblick och underlätta användandet av statistiken.

Utgivna publikationer från 2000 i serien Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken

- 2000:1 Övergång till yrkeskodning på fyrsiffernivå (SSYK) och införande av jobbstatuskod i SCB:s lönestatistik
- 2000:2 The Information System for Occupational Injuries and the Work-related Health Problems Survey – A comparative study
- 2000:3 Konferens om utbildningsstatistik den 23 mars 2000
- 2001:1 Avvikelser i lönesummestatistiken – en jämförelse mellan LAPS och LSUM
- 2001:2 En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning 1990–1998
- 2001:3 Staff training costs 1994–1999
- 2001:4 Studieresultat i högskolan i form av avklarade poäng
- 2001:5 Urvals- och estimationsförfarandet i de svenska arbetskraftsundersökningarna (AKU)
- 2001:6 Svar, bortfall och representativitet i Arbetsmiljöundersökningen 1999
- 2001:7 Individ- och företagsbaserad sysselsättningsstatistik – en jämförelse mellan AKU och KS
- 2002:1 Tidsseriebrott i utbildningsregistret 2001-01-01
- 2002:2 En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning (LOUISE) 1990–1999
- 2003:1 Exempel på hur EU:s "Quality Reports" kan skrivas – avser Labour Cost Survey (LSC) 2000
- 2003:2 Förändrad redovisning av högskolans personal
- 2003:3 Individ- och företagsbaserad sysselsättningsstatistik – en fortsatt jämförelse mellan AKU och KS
- 2003:4 Sjukfrånvarande enligt SCB och sjukskrivna enligt RFV
- 2003:5 Informationssystemet om arbetsskador och undersökningen om arbetsorsakade besvär. En jämförande studie
- 2004:1 Samlad statistik från SCB avseende ohälsa
- 2004:2 Översyn av forskarutbildningsstatistiken. Bedömning av kvaliteten
- 2004:3 Sjukfrånvaro och ohälsa i Sverige – en belysning utifrån SCB:s statistik
- 2005:1 En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning (LOUISE) 1990–2002
- 2005:2 Nordisk pendlingskarta. Huvudrapport
- 2005:3 Nordisk pendlingskarta. Delrapport 1–4.
- 2005:4 Flödesstatistik från AKU
- 2005:5 Flow statistics from the Swedish Labour Force Survey
- 2006:1 Sysselsättningsavgränsning i RAMS – Metodöversyn 2005

Fortsättning på omslagets tredje sida!

Bakgrundsfakta

**Arbetskraftsundersökningarnas
(AKU) och Arbetsförmedlingens
(Af) arbetslöshetsstatistik –
En jämförande studie**

Arbetsmarknads- och utbildningsstatistik 2013:8

**Statistiska centralbyrån
2013**

Background Facts

Labour and Education Statistics 2013:8

Unemployment statistics from the Labour Force Surveys (LFS) and the Swedish Public Employment Service – A comparative study

Statistics Sweden
2013

Producent
Producer SCB, avdelningen för befolkning och välfärd
Statistics Sweden, Population and Welfare Department
Box 24300
SE-104 51 STOCKHOLM

Förfrågningar
Inquiries Daniel Samuelsson, +46 8 506 949 78
daniel.samuelsson@scb.se

Krister Näsen, + 46 8 506 949 08
krister.nasen@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet i denna publikation.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, Bakgrundsfakta, Arbetsmarknads- och utbildningsstatistik 2013:8,
Arbetskraftsundersökningarnas (AKU) och Arbetsförmedlingens (Af) arbetslöshetsstatistik
– En jämförande studie.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, Background Facts, Labour and Education Statistics 2013:8, *Unemployment statistics from the Labour Force Surveys (LFS) and the Swedish Public Employment Service*
– A comparative study

ISSN 1654-465X (Online)

URN:NBN:SE:SCB-2013-AM76BR1308_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se.

This publication is only available in electronic form on www.scb.se.

Förord

Arbetsmarknaden är mångfasetterad. Det finns flera statistiska källor som beskriver olika aspekter av den. Eftersom dessa källor skiljer sig i syfte, definition, populationsavgränsning, upplägg m.m. uppstår skillnader i de redovisade uppgifterna.

Arbetskraftskraftsundersökningarna (AKU) ger en sammanhållen bild av arbetsmarknadsförhållandet för hela befolkningen i åldersgruppen 15–74 år. AKU följer konventionerna och rekommendationerna från ILO och regleras av EU. Uppgifterna från AKU om arbetslöshet och sysselsättning utgör Sveriges officiella mått.

Arbetsförmedlingen (Af) publicerar också uppgifter relaterade till arbetslöshet. Af publicerar veckovisa och månadsvisa uppgifter om den "öppna arbetslöshet", antalet personer i olika arbetsmarknadsåtgärder samt ett totalt registerbaserat mått på arbetslöshet. Uppgifterna är i sin grund administrativa och bygger på inskrivna arbetssökande hos arbetsförmedlingarna.

AKU och Af:s statistik skiljer sig alltså vad gäller syfte, bakgrund, framställning m.m.

Denna rapport redogör för likheter och olikheter i AKU och Af:s statistik. Rapporten är en studie som har möjliggjorts genom en matchning av Af:s sökanderegister för perioden januari – mars 2011 med AKU-urvalet för första kvartalet 2011.

Studien och rapporten har framställts av Daniel Samuelsson och Krister Näsén på SCB. Till arbetsgruppen har en referensgrupp kopplats bestående av Håkan Gustavsson, Tord Strannefors, Jan Eriksson och Göran Selin från Af samt Karl-Erik Kristiansson och Hassan Mirza från SCB.

Vår förhoppning är att rapporten ökar kunskapen om dessa två statistiska källor samt bringar klarhet om likheter och olikheter mellan dem, vilket kan underlätta tolkning av uppgifterna.

Statistiska centralbyrån september 2013

Inger Eklund

Hassan Mirza

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
1. Inledning	9
Förändringar jämfört med tidigare studier	9
2. Syfte	11
3. Metod	13
4. AKU	15
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	16
5. Af	17
6. Skillnader mellan AKU och Arbetsförmedlingens sökanderegister	19
6.1. Referensperioder	19
6.2. Sysselsatta enligt AKU och Af	20
6.3 Arbetslösa enligt AKU och Af	21
6.4. Under- och övertäckning	21
6.5. Bortfallsfel	21
7. Resultat	23
7.1 AKU:s arbetskraftsstatus och Af:s sökandekategori	23
7.2 Arbetslösa i AKU och inskrivna som arbetslösa på Af	24
7.2.1 Nettoskillnader	24
7.2.2 Bruttoskillnader	24
7.3 Arbetslösa i AKU men inte inskrivna som arbetslösa på Af	27
7.3.1. Arbetslösa i AKU och inskrivna på Af men inte som inskrivna arbetslösa	28
7.3.2. Arbetslösa enligt AKU men inte inskrivna på Arbetsförmedlingen	29
7.4 Sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af	31
7.4.1. Olika definitioner av sysselsättning	31
7.4.2 Anknätningsgrad till arbetsmarknaden samt typ av tidsbegränsad anställning	32
7.4.3 Vad betraktar sig dessa personer sig som?	33
7.4.4 Typ av sökandekategori	34
7.5 Ej i arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af	35
7.5.1 Typ av sökandekategori	36
7.5.2 Vad de huvudsakligen betraktar sig som	37
Bilagor	39
Bilaga 1 – Kompletterande tabeller	39
Bilaga 2 – Kompletterande diagram	42
Bilaga 3 – Sökandekategorier på Af under 2011	45
Bilaga 4 – Beskrivning av arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd på Af under 2011	47
Beskrivning 1. Arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd	47

Sammanfattning

Det finns två allmänt förekommande mått på arbetslöshet. Det är dels den officiella arbetslösheten som mäts av Statistiska centralbyråns (SCB) Arbetskraftsundersökningar (AKU) och dels Arbetsförmedlingens (Af) verksamhetsstatistik över inskrivna arbetslösa. Syftet med AKU:s och Af:s statistik skiljer sig både vad gäller bakgrund som framställningssätt.

Enligt AKU var 395 700 personer i åldern 16–64 år arbetslösa under första kvartalet 2011. Under motsvarande period var 399 800 personer i samma ålder inskrivna som arbetslösa på Af (här ingår öppet arbetslösa samt sökande i program med aktivitetsstöd). Det ger en nettoskillnad på 4 100 personer, vilket indikerar på att samstämmigheten mellan AKU och Af var mycket god.

Sammansättningen av de båda grupperna var dock olika. En uppdelning efter ålder visade att det fanns stora skillnader mellan ungdomar (16–24 år) och övriga personer (25–64 år). Antalet arbetslösa ungdomar var klart fler i AKU än inskrivna arbetslösa på Af (59 procent fler) medan förhållandet var det motsatta för 25–54-åringarna respektive 55–64-åringarna.

Utöver att ålderssammansättning skiljde sig åt fanns det betydande bruttoskillnader mellan de båda statistikällorna. Med detta menas att det fanns personer som var inskrivna som arbetslösa på Af men som var sysselsatta eller utanför arbetskraften i AKU likväl som det fanns arbetslösa i AKU som inte var inskrivna som arbetslösa på Af.

Det fanns flera förklaringar till att dessa bruttoskillnader uppstod. En var olika definitioner av dels arbetslöshet och dels arbete, en annan var låga eller inga incitament att skriva in sig på Af. I AKU definieras en arbetslös som en person som är utan arbete, kan ta ett arbete och aktivt har sökt eller avvaktar ett arbete som börjar inom 3 månader. Vidare är en person sysselsatt i AKU om den har arbetat minst 1 timme under referensveckan eller hade ett sådant arbete som de var frånvarande från. Det innebär alltså att en person som har arbetat, även om det endast rör sig om en timme, klassas som sysselsatt och inte som arbetslös.

En person som är inskriven som arbetslös på Af kan under vissa premisser arbeta. För de öppet arbetslösa finns krav på att de aktivt ska söka arbete, men för de som går ett program med aktivitetsstöd är detta krav inte lika uttryckligt. Med andra ord är möjligheterna till att arbeta samt sökandekraven klart annorlunda än AKU:s definitioner, speciellt för de som går ett program med aktivitetsstöd.

Av de inskrivna arbetslösa på Af var 78 700, eller 19,7 procent, klassade som sysselsatta i AKU. Omkring 10 procent, eller 7 500, av dessa hade en vanligen arbetad tid som var 1–7 timmar per vecka. För inskrivna arbetslösa är det inget hinder att ha ett arbete med en sådan omfattning, vilket förklarar skillnaden. Ytterligare fem procent, eller 4 100, deltog i "Stöd till start av näringsverksamhet" vilket klassas som sysselsättning i AKU men som inskriven arbetslös av Af. Av de återstående 66 700 hade 65 procent en tidsbegränsad anställning och den vanligaste anställningsformen bland dessa var att de kallades vid behov. Flera av programmen med aktivitets-

stöd tillåter tillfälliga arbeten, så länge de är av kortvarig karaktär. Här kan alltså också skillnaderna i definitionerna förklara en viss del.

Av de inskrivna arbetslösa på Af klassades 76 500 som utanför arbetskraften i AKU vilket innebär att de inte var sysselsatta och inte uppfyllde kriterierna för att klassas som arbetslös. Skillnaden förklaras huvudsakligen av att de på frågan i AKU huruvida de sökt arbete under den senaste fyra-veckorsperioden svarat nekande. Av personerna utanför arbetskraften som var inskrivna arbetslösa hade 88 procent svarat att de inte sökt arbete.

Den sista bruttoskillnaden rör de som var arbetslösa i AKU men inte inskrivna som arbetslösa på Af, en grupp som uppgick till 151 200 personer. Av dessa var 22 100 inskrivna på Arbetsförmedlingen men i en kategori som inte klassades som inskriven arbetslös och 129 100 var inte inskrivna alls. 76 300, av de som inte var inskrivna, var heltidsstuderande varav merparten var ungdomar i åldern 16–24 år. Av de som inte var heltidsstuderande (52 800) hade nästan var tredje redan fått ett arbete och avvaktade att det skulle börja. Det som både heltidsstuderande och de som avvaktar ett nytt arbete har gemensamt är att de har lägre incitament att skriva in sig som arbetssökande på Af. Många av studenterna söker inte några heltidstjänster utan extra arbete utöver studierna och de som avvaktar ett arbete bedömer det kanske som osannolikt att de skall få arbete, eller vill inte ha ett arbete, innan de påbörjar det nya arbetet.

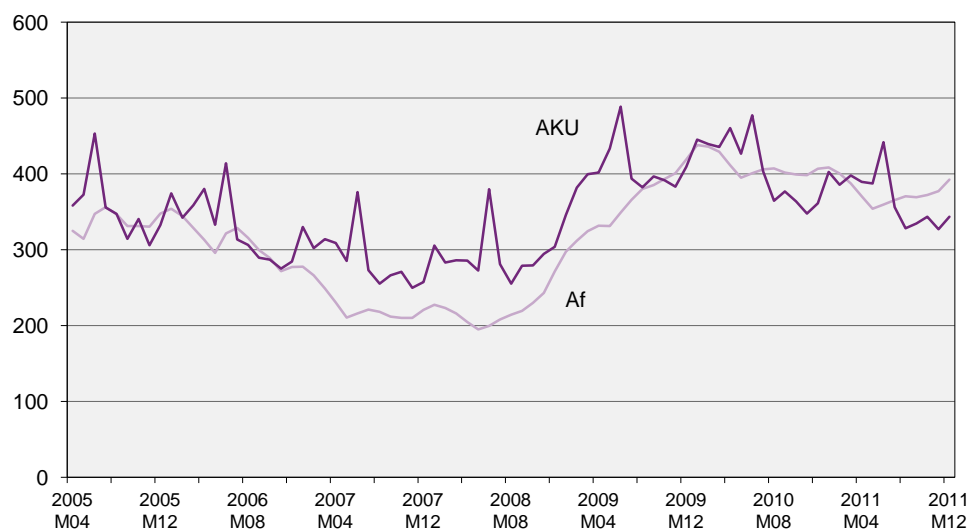
1. Inledning

Det finns två allmänt förekommande mått på arbetslöshet. Det ena är den officiella arbetslösheten vilken mäts av Statistiska centralbyråns (SCB) Arbetskraftsundersökningar (AKU). Det andra är Arbetsförmedlingens (Af) verksamhetsstatistik över inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen.

AKU är en urvalsundersökning vars syfte är att beskriva utvecklingen på arbetsmarknaden och därmed även arbetslösheten. Syftet med Af:s registrering av de inskrivna arbetssökande är främst att underlätta matchningen av sökande mot de lediga jobb som finns. Den verksamhetsstatistik som sedan redovisas är ett resultat av denna registrering. Med andra ord skiljer sig syftet mellan AKU:s och Af:s statistik, både vad gäller bakgrund som framställningssätt.

I diagram 1 redovisas antalet arbetslösa enligt AKU och antalet inskrivna arbetslösa enligt Af. Av diagrammet framgår att samstämmigheten är relativt god sett över tid men att den kan skilja sig ganska mycket vid enstaka tidpunkter.

Diagram 1
Antalet arbetslösa i AKU och antalet inskrivna arbetslösa på Af i åldern 16–64 år, april 2005–december 2011. Tusental

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Förändringar jämfört med tidigare studier

Det har tidigare genomförts två liknande studier (1984 och 1993). Sedan dess har det skett stora förändringar hos både AKU som Af vad gäller definitionen av arbetslösa respektive inskrivna arbetslösa.

Den viktigaste förändringen i AKU, jämfört med studien som genomfördes 1993, är övergången till att fullt ut följa International Labour Organization (ILO) regelverk när det gäller redovisningen av arbetslöshet. Denna övergång skedde i oktober 2007 men data har ändå samlats in i linje med ILO:s rekommendationer sedan 1987. I diagram 1 är det nya sättet att redovisa

arbetslöshet som visas. Syftet med att fullt ut följa ILO:s riktlinjer för redovisningen var att öka den internationella jämförbarheten. För arbetslöshetsmättet innebar det huvudsakligen att heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete nu, till skillnad från tidigare, klassades som arbetslösa. Under perioden 1987 till oktober 2007 räknades dessa som utanför arbetskraften. För gruppen unga, där många studerar, innebar det att talen för arbetslöshet ökade.

Sedan föregående studier har Arbetsförmedlingens definition av arbetslöshet förändrats vid ett flertal tillfällen. Den största skillnaden är att Arbetsförmedlingen numera inkluderar även deltagare i det som benämns som program med aktivitetsstöd i sitt samlade arbetslöshetsbegrepp. För att inte Arbetsförmedlingens arbetslöshetstal skall sammanblandas med SCB:s arbetslöshet fick måttet i februari 2011 namnet inskrivna arbetslösa, en benämning som använts sedan dess. De inskrivna arbetslösa kan sedan delas in i två grupper; öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd. Terminologin har dock varierat över tid.

En annan förändring sedan tidigare studier är att gruppen öppet arbetslösa numera endast innehåller cirka 40 procent som har ersättning från någon arbetslöshetskassa till skillnad från tidigare 60–70 procent. Att denna andel har gått ned beror bland annat på förändringen av arbetslöshetsförsäkringen och omfattande satsningar för att få in fler på arbetsmarknaden. Det finns tydliga indikationer på att Arbetsförmedlingens marknadsandel av unga som saknar jobb har minskat. Det betyder att fler som omfattas av AKU:s definition av arbetslösa inte är inskrivna på Arbetsförmedlingen.

2. Syfte

Syftet med studien är att se vilka likheter och olikheter som finns mellan AKU och Af vad gäller definitionen av vilka som betraktas som arbetslösa. De två olika måtten skiljer sig vad gäller sättet att ta fram dem och även själva syftet med dem. Studien ämnar därför att ge en fördjupad bild över de skillnader som finns mellan AKU:s och Af:s arbetslöshetsmått. Studien skall lyfta fram och ge svar på vilka grupper som i AKU klassas som arbetslösa men som inte är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen. Även det omvända skall belysas dvs. vilka som är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen men som av AKU inte klassas som arbetslösa. I den mån det är möjligt, utifrån givet material, skall även orsaken till dessa skillnader förklaras.

3. Metod

Studien baseras på en samkörning av de svarande urvalspersonerna i AKU och Af:s sökanderegister för perioden januari–mars 2011. För att kunna göra jämförelser med AKU:s data utifrån Af:s register har AKU:s kvartalsvikter¹ använts för att räkna upp till en populationsnivå. Med andra ord är antalsuppgifterna i denna studie skattningar av den registerdata som finns hos Af och speglar därmed inte det exakta förhållandet. Av tabell 2 i delkapitel 6.5 framgår dock att dessa skattningar ligger nära de värden som finns i Af:s sökanderegister för de flesta indelningarna.

¹ Arbetskraftsundersökningarna (AKU) uppdaterade den 14 februari 2013 alla skattningar för 2010–2012 med anledning av en förbättrad beräkningsmetod. Vid skrivandet av denna rapport hade dessa förändringar ännu inte gjorts. Således kan skattningarna skilja sig något jämfört med om de nu gällande skattningarna hade använts. Det bör dock understrykas att dessa skillnader är av marginell karaktär och att dessa inte förändrar vare sig studiens analys eller dess slutsatser.

4. AKU

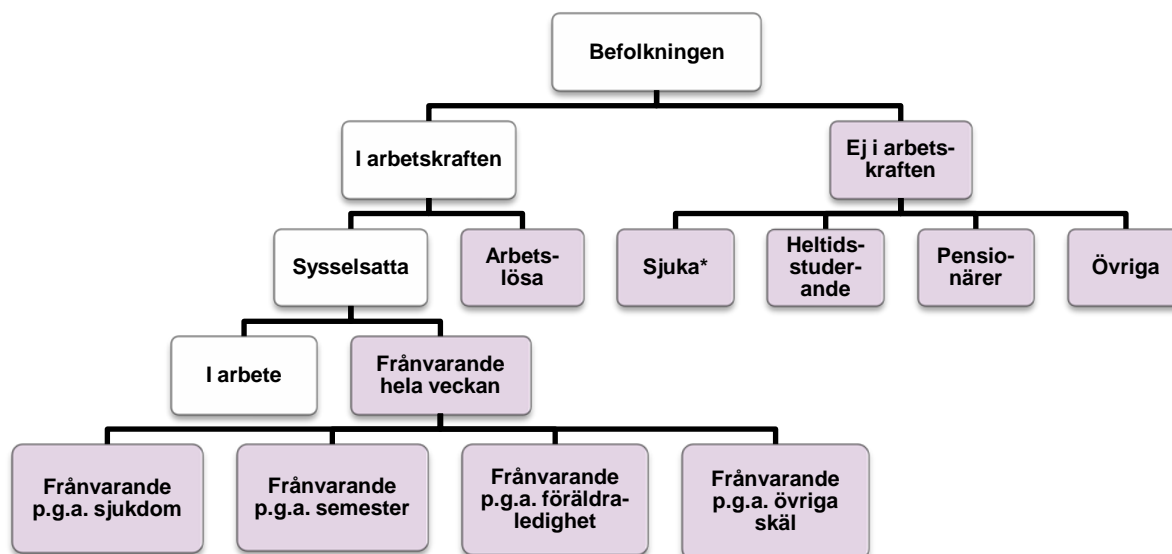
AKU är en urvalsundersökning som baseras på ett urval på cirka 29 500 personer varje månad, eller ungefär 88 500 per kvartal, och datainsamlingen sker genom telefonintervjuer. Syftet med AKU är att beskriva aktuella arbetsmarknadsförhållanden samt ge en bild av utvecklingen på arbetsmarknaden. Definitionen av arbetslöshet och sysselsättning är i enlighet med de riktlinjer som ges av International Labour Organization (ILO) och följer de regleringar som ges av Eurostat. Målpopulationen för AKU är befolkningen i åldern 15–74 år.

Grovt sett klassificeras personers arbetsmarknadssituation enligt AKU i följande tre kategorier:

- Sysselsatta
- Arbetslösa
- Ej i arbetskraften

Vissa av dessa grupper kan delas in ytterligare. Exempelvis delas de sysselsatta upp i de som var i arbete under referensveckan respektive de som var frånvarande under hela referensveckan. En person kan däremot bara ingå i en av kategorierna.

Diagram 2
Befolkningen efter arbetskraftsstatus

*) Förtidspensionärer av hälsoskäl ingår i gruppen Sjuka.

Gruppen sysselsatta i arbete under referensveckan utgörs av de som under referensveckan utförde minst en timmes arbete i inkomstbringande syfte. En sysselsatt kan antingen ha arbetat som avlönad arbetstagare, som egen företagare eller oavlönad medhjälpare i företag tillhörande en medlem i samma hushåll.

Sysselsatta frånvarande hela referensveckan är de personer som hade en anställning, var egen företagare eller hade ett arbete som medhjälpande hushållsmedlem men som de var tillfälligt frånvarande från under hela referensveckan.

För att klassas som arbetslös måste en person vara utan arbete, *aktivt ha sökt* arbete under de senaste fyra veckorna (referensveckan och tre veckor bakåt) samt *kunnat ta* ett arbete under referensveckan eller inom 14 dagar från referensveckans slut. Personer kan även klassas som arbetslösa givet att de fått ett arbete som börjar inom tre månader, förutsatt att de skulle ha kunnat arbeta referensveckan eller börja inom 14 dagar från referensveckans slut.

Gruppen ej i arbetskraften omfattar personer som varken är sysselsatta eller arbetslösa. Det rör sig exempelvis om studerande utan arbete (dock ej heltidsstuderande som söker och kan ta arbete), pensionärer, hemarbetande, eller långvarigt sjuka.

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Det finns ett flertal olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder och dessa tenderar att ändras över tid efter arbetsmarknadens behov och politiska beslut. I AKU klassas en person som arbetslös enligt ovanstående kriterier och ingen hänsyn tas till om en person är inskriven i en åtgärd eller inte. Det finns dock ett undantag och det är i åtgärder där personen får lön från arbetsgivaren, även om delar av lönen utgörs av subventioner. I dessa fall skall personen klassas som sysselsatt enligt ovanstående definition. Om en person uppbär aktivitetsstöd eller annan ersättning som utgår från annan än arbetsgivaren så klassas denne inte som sysselsatt genom denna åtgärd.

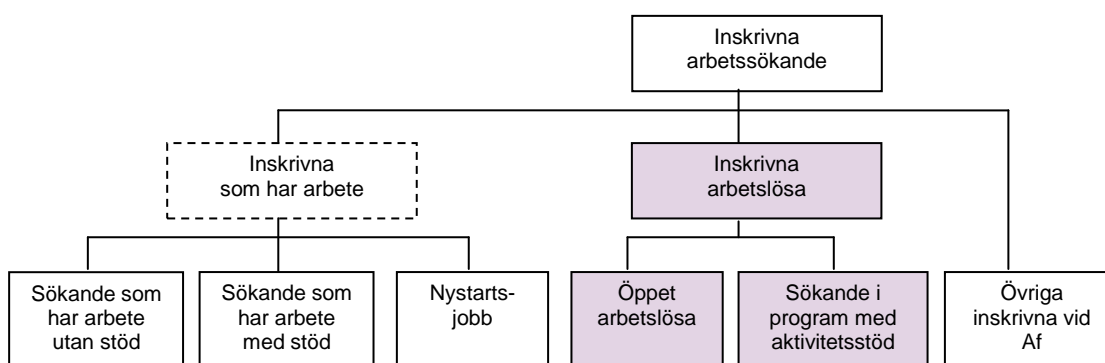
5. Af

Arbetsförmedlingens statistik över inskrivna arbetssökande i åldern 16–64 år bygger i huvudsak på uppgifter som registreras i det operativa förmedlingssystemet AIS. Registreringen är främst till för att underlätta matchningen av sökande mot de lediga jobb som finns, men används även som underlag för myndighetens verksamhetsstatistik. Månadsstatistiken som publiceras av Arbetsförmedlingen avseende inskrivna arbetssökande (och även inskrivna arbetslösa) är antalet kvarstående den sista dagen i månaden. Med andra ord är det en ögonblicksbild och inte ett genomsnitt för den aktuella tidsperioden.

För alla inskrivna arbetssökande gäller att en så kallad sökandekategori kod ska noteras i AIS. Koden ska motsvara den arbetssökandes faktiska situation, vad gäller möjlighet att söka och ta ett arbete. Sökandekategorier som sammanfaller med ett arbetsmarknadspolitiskt program eller en insats sätts automatiskt när beslutet om programmet startar medan övriga kategorier sätts manuellt. En person kan bara vara registrerad i en kategori vid ett och samma tillfälle. Beslutsregeln av en inskriven arbetssökandes sökandekategori är den att sökandekategori som sätts automatiskt (alltså arbetsmarknadspolitiskt program eller insats) alltid har företräde mot de som sätts manuellt. I Bilaga 3, Tabell 1 och Tabell 2 samt Bilaga 4, Beskrivning 1 redovisas de sökandekategorier som var aktuella under 2011.

I statistikredovisningen ordnas sökandekategorierna vanligtvis ihop gruppvis för att ge en bättre överblick. En skiss över indelningen av dessa sökandekategorigrupper återfinns i diagram 3.

Diagram 3
Arbetsförmedlingens indelning i sökandekategorigrupper

De sökande som klassificeras som inskrivna arbetslösa utgörs av grupperna *öppet arbetslösa*² och *sökande i program med aktivitetsstöd*.

En person klassas som *öppet arbetslös*³ om denne:

- är utan arbete
- aktivt söker arbete
- omgående kan tillträda ett på arbetsmarknaden förekommande arbete
- inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program

För öppet arbetslösa definieras "utan arbete" som att arbetets omfattning är mindre än åtta timmar per vecka i genomsnitt per månad. En arbetssökande som fått arbete på mer tid än åtta timmar kan kvarstå som öppet arbetslös om anställningen varar i högst en vecka och den sökande önskar kvarstå i den kategorin.

En person ingår däremot i gruppen *sökande i program med aktivitetsstöd* om denne har ett pågående beslut om att delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program som berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning (i Bilaga 3, Tabell 1 redovisas de arbetsmarknadspolitiska program som berättigade till aktivitetsstöd under 2011 och i Bilaga 4, Beskrivning 1 ges en kort beskrivning av programmen).

För de personer som deltar i program med aktivitetsstöd finns olika möjligheter att arbeta. En är att delta i programmet i mindre än full omfattning och arbeta den övriga tiden. En annan är att arbeta utanför programtiden till exempel under kvällar och helger, vilket är möjligt enligt praxis, så länge som man kan tillgodogöra sig innehållet i programmet. Något specifikt timantal för hur mycket en deltagare får arbeta finns därmed inte för dessa program. Under 2011 gällde också att de som deltog i Jobb- och utvecklingsgarantin inte behövde lämna programmet förrän efter 30 dagar om de fick en anställning. Kraven på sökaktivitet skiljer sig dock åt mellan de olika programmen. Inom Jobb- och utvecklingsgarantin ska den enskilde söka arbete aktivt och även regelbundet redovisa sitt arbetssökande. I programmet Jobbgaranti för ungdomar deltar man i olika former av aktiviteter som rör arbetssökande och dessa ska motsvara minst fyra timmar per vecka. För deltagare i övriga program med aktivitetsstöd finns inte någon uttrycklig skyldighet att aktivt söka arbete, men de skall dock stå till arbetsmarknadens förfogande och kan inte, utan godtagbara skäl, avvisa erbjudande om lämpligt arbete.

Deltagare i övriga arbetsmarknadspolitiska program (Anställningsstöd och Särskilda insatser för funktionshindrade) har enligt Arbetsförmedlingen ett arbete och klassas därför inte som inskrivna arbetslösa utan som *Sökande som har arbete med stöd*.

² Från den 2:a februari 2011 ändrade Arbetsförmedlingen sin benämning för begreppet arbetslösa till öppet arbetslösa. Detta för att särskilja från SCB:s officiella definition av arbetslösa.

³ Beskrivningen gäller för sökandekategorin *öppet arbetslös*, som sätts manuellt och utgör ca 98 % av de i sökandekategorigruppen med samma namn. Övriga kategorier i gruppen sätts automatiskt när en arbetssökande lämnar ett program eller en insats och gäller fram till att ny sökandekategori angetts.

6. Skillnader mellan AKU och Arbetsförmedlingens sökanderegister

6.1. Referensperioder

I AKU är utgångspunkten alltid en kalendervecka, dvs. måndag till söndag och kallas en referensvecka. En månad i AKU utgörs av fyra eller fem sådana referensveckor. Det innebär att när arbetslösheten rapporteras för en viss månad överensstämmer det inte nödvändigtvis med den kalendermånadens datum (exempelvis AKU-januari avser inte alltid den 1–31 januari). En månad börjar sällan en måndag och slutar en söndag. Arbetsförmedlingens statistik presenteras per den sista i varje månad och avser kalendermånaden. Det innebär att den statistik som AKU publicerar månadsvis är ett genomsnitt av de fyra eller fem referensveckor som perioden utgörs av. Arbetsförmedlingen redovisar istället antalet inskrivna arbetslösa för en viss dag, den sista i varje månad.

För att få en uppfattning om vad de olika referensperioderna har för betydelse på statistiken har en jämförelse gjorts vilken redovisas i tabell 1. Tabellen visar hur de inskrivna arbetslösa på Af fördelar sig efter arbetskraftsstatus i AKU samt hur de arbetslösa i AKU fördelar sig efter Af:s sökandekategorier. För att belysa de olika referensperioderna mellan AKU och Af har dessa fördelningar tagits fram på två olika sätt. Det första är enligt gängse metod, alltså att alla svarande i AKU oavsett referensvecka har legat till grund för skattningarna. Däremot har skattningarna enligt det andra sättet enbart baserats på de svarande från den sista referensveckan⁴. Tanken med denna metod, alltså att bara använda den sista referensveckan, är att minimera skillnaderna mellan de olika referensperioderna. Om differensen mellan de olika metoderna är små är detta ett tecken på att de olika referensperioderna inte har så stor betydelse på jämförbarheten mellan AKU:s och Af:s statistik.

I tabellen framgår att det inte är några stora skillnader mellan fördelningen av inskrivna arbetslösa på Af efter arbetskraftsstatus och arbetslösa i AKU efter sökandekategori mellan de olika skattningsmetoderna. Exempelvis var 61,2 procent av de inskrivna arbetslösa på Af klassade som arbetslösa i AKU om svarande från alla referensveckor användes i skattningarna. Motsvarande andel var 58,6 procent om skattningarna istället baserades på enbart svarande från sista referensveckan i AKU. Liknande bild ges även vid en fördelning av arbetslösa i AKU efter sökandekategori. Slutsatsen blir således att faktumet att AKU och Af har olika referensperioder inte har någon större påverkan vid jämförelse av de båda uppgifterna. Det bör dock påpekas att dessa skillnader mellan de två metoderna kan variera över tiden/konjunkturcykeln.

⁴ För att få populationstotaler har vikterna för de svarande enligt denna metod multiplicerats med antalet ingående veckor respektive månad. Det innebär att de svarande i januari och februari har multiplicerats med fyra och de i mars med fem (detta bygger på mätvecksschemat som finns i AKU),

Tabell 1
Personer i åldern 16–64 år efter arbetskraftsstatus (AKU), sökandekategori (Af) och typ av estimatmetod, första kvartalet 2011. Procent

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)							
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd					
Alla referensveckor								
Sysselsatta (i arbete)	17,7%							
Sysselsatta (frånvarande)	2,0%							
Arbetslösa (Radprocent)	61,2%							
Ej i Arbetskraften	61,8%	34,4%	27,4%	3,1%	0,2%	0,2%	2,0%	32,6%
	19,1%							
Sista referensveckan								
Sysselsatta (i arbete)	19,2%							
Sysselsatta (frånvarande)	1,5%							
Arbetslösa (Radprocent)	58,6%							
Ej i Arbetskraften	65,6%	34,8%	30,7%	2,2%	0,2%	0,5%	2,2%	29,4%
	20,8%							
Differens (Alla RefV-Sista RefV)								
Sysselsatta (i arbete)	-1,5							
Sysselsatta (frånvarande)	0,5							
Arbetslösa (Radprocent)	2,6							
Ej i Arbetskraften	-3,8	-0,4	-3,3	0,9	0,0	-0,3	-0,2	3,2
	-1,7							

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

6.2. Sysselsatta enligt AKU och Af

I genomgången av AKU och Af visade det sig att definitionerna skiljer sig åt på vissa punkter. En av dessa är när en person betraktas som sysselsatt.

I AKU är en person sysselsatt givet att denne har arbetat minst en timme under referensveckan (eller varit tillfälligt frånvarande från en sådan sysselsättning). Även om personen söker arbete under övrig tid kategoriseras denne som sysselsatt då dessa grupper är varandra uteslutande.

Inskrivna på Arbetsförmedlingen får ha en sysselsättning och fortsatt vara inskriven som öppet arbetslös så länge arbetstiden är sju timmar eller mindre per vecka. Dessa sju timmar är däremot ett genomsnitt per månad. En person kan alltså ha arbetat nästan heltid under en vecka per månad. Om sysselsättningen omfattar åtta timmar eller mer i genomsnitt, eller förhindrar den inskrivne att söka arbete, leder det till att den sökande blir inskriven som deltidsarbetslös. Vidare kan en person arbeta åtta timmar eller mer under en vecka och fortsatt vara inskriven som öppet arbetslös givet att anställningen varar i högst en vecka. För personer som deltar i program med aktivitetsstöd finns ytterligare fler möjligheter att kombinera arbete med att vara fortsatt inskriven i dessa program, givet att det inte inverkar på deltagandet. Som exempel kan nämnas deltagare i Jobb- och utvecklingsgarantin där en person kan ha ett arbete under 30 dagar utan att

förlora sin plats. Det innebär att en person kan klassas som sysselsatt i AKU och samtidigt vara inskriven på Arbetsförmedlingen som arbetslös.

6.3 Arbetslösa enligt AKU och Af

De allra flesta arbetsmarknadspolitiska program betraktas i AKU som studier och påverkar därmed inte klassificeringen i AKU. Några undantag finns dock och det är de program där den inskrivne uppbär lön eller del av lön från arbetsgivaren alternativt utför arbete i inkomstbringande syfte. I dessa fall klassas personen som sysselsatt i AKU.

Av de program som klassas som inskrivna arbetslösa av Af, är det bara deltagare i programmet "Stöd till start av näringsverksamhet" som betraktas som sysselsatta i AKU. Dessa deltagare uppbär aktivitetsstöd men startar upp ett företag eller verksamhet, vilket är förenligt med vad som betraktas som sysselsättning i AKU. Övriga program där deltagarna klassas som inskrivna arbetslösa av Af påverkar inte klassificeringen i AKU.

6.4. Under- och övertäckning

I AKU baseras urvalet på registret över totalbefolkningen (RTB). För att vara med i RTB krävs att personen är folkbokförd i landet. AKU:s urval dras en gång per år vilket gör att personer som blivit folkbokförda mellan två urvalsdragningar inte finns med i urvalet. Detta leder till en viss under-täckning. Det finns också en övertäckning i AKU. Denna uppkommer i huvudsak på att det finns individer som lämnat Sverige utan att meddela detta och som alltså fortfarande finns kvar i RTB. Dessa kan således inte nås, och klassas därför felaktigt som svarsbortfall. Det är dock viktigt att poängtera att vid framtagandet av skattningarna i AKU används det mest aktuella registret över totalbefolkningen i hjälpinformationen. Detta gör att den totala bedömningen av bristerna i AKU:s urvalsram inte har någon negativ påverkan på statistiken.

En övertäckning finns också i Arbetsförmedlingens register då det finns en viss eftersläpning i avregistreringen av personer som har fått arbete eller lämnat Af av andra skäl, men inte meddelat detta. Om en inskriven arbets-sökande inte hör av sig så som avtalats eller är frånvarande från någon aktivitet kontaktas denne och vid fortsatt utebliven kontakt avregistreras personen. Denna process kan ta lite tid vilket innebär att Af konstant har ett antal inskrivna arbetslösa som de facto inte är det. Storleken på övertäckningen vid Af är svår att kvantifiera, dock tycks den vara störst bland yngre personer (18–24 år).

6.5. Bortfallsfel

Ett av de fel som har störst betydelse för statistiken tillförlitlighet i AKU, tillsammans med urvalsfelet, är bortfallsfelet. Till skillnad från urvalsfelet, som kan kvantifieras i form av varianser och konfidensintervall, kan bortfallsfelet ge upphov till systematiska fel (skevheter) som är svåra att kvantifiera.

För att reducera bortfallets sneddvridda effekter används vid estimationsfasen en uppsättning hjälpvariabler. Dessa variabler kännetecknas av att de är korrelerade med de centrala storheter i AKU och/eller med svars- och bortfallsfördelningen. I ett försök att uppskatta det eventuella syste-

matiska felet, med avseende på klassificeringen av sökandekategori, som kan uppstå på grund av bortfallet i AKU togs tabell 2 fram.

I tabellen framgår, enligt Af:s eget sökanderegister, att 399 100 personer var inskrivna som arbetslösa på Af under första kvartalet 2011. Motsvarande antal enligt AKU, vilket alltså är en skattning av antalet inskrivna arbetslösa på Af, var 399 800. Med andra ord verkar inte bortfallet i AKU ha någon nämnvärd påverkan på denna parameter utan AKU:s bortfalls-kompensation tycks ha fungerat väl.

En liknande jämförelse för antalet öppet arbetslösa och antalet inskrivna i program med aktivitetsstöd (som tillsammans bildar antalet inskrivna arbetslösa) visar också på att bortfallet i AKU inte har någon stor inverkan på skattningarna. I tabellen syns att AKU underskattar antalet öppet arbetslösa med 2,0 procent och överskattar antalet inskrivna personer i program med aktivitetsstöd med 2,7 procent jämfört med Af:s egna sökanderegister. Den enda sökandekategori som bortfallet verkar ha en betydande snedvridande effekt på är de sökande som har ett arbete med stöd (underskattning med 22,8 procent).

Sammantaget visar tabell 2 att bortfallskompenseringen (estimationen) i AKU är framgångsrik för de mest centrala parametrarna för denna studie. Därför torde bortfallet inte påverka statistikens tillförlitlighet i alltför stor utsträckning.

Tabell 2

Inskrivna arbetssökande på Arbetsförmedlingen (Af) i åldern 16–64 år efter sökandekategori enligt Af⁵ respektive AKU, första kvartalet 2011. Tusental och procent

	Sökandekategori (grupperad)							Totalt
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystarts-jobb	Övriga inskrivna vid Af	
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd					
Af:s register	399,1	214,5	184,6	127,9	74,8	42,2	51,4	695,5
AKU (OS-tal)	399,8 (8,7)	210,2 (0,9)	189,6 (8,7)	124,0 (7,2)	57,7 (4,3)	40,8 (4,3)	48,5 (4,5)	670,8 (12,9)
Skillnad, antal	0,7	-4,3	5,0	-4,0	-17,1	-1,4	-3,0	-24,7
Skillnad, %	0,2%	-2,0%	2,7%	-3,1%	-22,8%	-3,2%	-5,8%	-3,6%

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

⁵ Antalsuppgifterna som avser Af:s register i tabell 2 är beräknat som ett aritmetiskt (rakt) medelvärde av antalsuppgifterna för de ingående månaderna i kvartalet (januari–mars).

7. Resultat

I detta kapitel kommer resultaten av studien att redovisas. Bland annat kommer de arbetslösa i AKU fördelas efter Af:s sökandekategorier likväl som de inskrivna arbetslösa på Af kommer att fördelas efter AKU:s arbetskraftsstatus. Med andra ord kommer samstämmigheten mellan AKU:s och Af:s olika typer av arbetslöshetsstatistik att beskrivas och där det finns skillnader mellan statistikkällorna kommer de faktorer som ligger bakom avvikelserna att kartläggas. I de fall som orsaken till avvikelserna inte kan fastställas ges istället en beskrivning över gruppen utifrån AKU-data och Af:s sökandekategorier.

7.1 AKU:s arbetskraftsstatus och Af:s sökandekategori

I tabell 3 redovisas personer i åldern 16–64 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af) under första kvartalet 2011. I Arbetsförmedlingens sökanderegister delas de inskrivna arbetssökande in i ett stort antal sökandekategorier. I tabell 3 har det därför gjorts en sammanslagning av dessa sökandekategorier till grövre indelningar. En fullständig förteckning över denna sammanslagning och sökandekategorier redovisas i Bilaga 3, Tabell 1.

Tabell 3
Personer i åldern 16–64 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af), första kvartalet 2011. Tusental

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)								Totalt
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register	
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd						
Sysselsatta, i arbete	70,7 17,7%	32,7 15,6%	38,0 20,1%	97,5	51,0	38,0	4,0	3 729,5	3 990,6
Sysselsatta, frånvarande	8,0 2,0%	4,1 2,0%	3,9 2,1%	7,8	4,4	1,3	3,3	422,3	447,1
Arbetslösa (Radprocent)	244,6 (61,8%) 61,2%	136,1 (34,4%) 64,7%	108,5 (27,4%) 57,2%	12,5 (3,2%)	0,7 (0,2%)	1,0 (0,2%)	8,0 (2,0%)	129,1 (32,6%)	395,7 (100%)
Ej i arbetskraften	76,5 19,1%	37,3 17,8%	39,2 20,7%	6,2	1,7	0,6	33,2	1 050,3	1 168,6
Totalt	399,8 100,0%	210,2 100,0%	189,6 100,0%	124,0	57,7	40,8	48,5	5 331,2	6 002,0

Övriga inskrivna vid AF består nästan uteslutande av arbetssökande med förhinder.

Alltså SKAT=14 (47 600 av 48 500=98,6procent)

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

7.2 Arbetslösa i AKU och inskrivna som arbetslösa på Af

Enligt AKU var 395 700 personer i åldern 16–64 år arbetslösa under första kvartalet 2011. Under motsvarande period var 399 800⁶ personer i samma ålder inskrivna som arbetslösa på Af, varav 210 200 var öppet arbetslösa och 189 600 var inskrivna i program med aktivitetsstöd.

7.2.1 Nettoskillnader

Nettoskillnaden, alltså skillnaden mellan arbetslösa i AKU respektive inskrivna arbetslösa på Af, var 4 100 personer (399 800–395 700). Med andra ord var samstämmigheten mellan de två statistikällorna, i detta avseende, mycket god.

Däremot fanns det stora skillnader mellan ungdomar (16–24 år) och övriga personer (25–64 år). Enligt AKU var 153 000 arbetslösa i åldern 16–24 år medan antalet inskrivna arbetslösa på Af i samma ålder var 96 500. Det innebär en nettoskillnad på 56 500 personer. Alternativt formulerat var det 59 procent fler arbetslösa ungdomar i åldern 16–24 år i AKU än inskrivna arbetslösa på Af. För personer i åldern 25–54 och 55–64 var förhållandet däremot det motsatta. I dessa åldersgrupper var det fler inskrivna arbetslösa på Af än arbetslösa i AKU, 22 respektive 37 procent fler.

Tabell 4

Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) efter ålder och inrikes-/utrikes född, första kvartalet 2011. Antal

Ålder/inrikes-/utrikes födda	Statistikkälla		
	AKU	Af	Nettoskillnad
16–64	395 700	399 800	-4 100
16–24	153 000	96 500	56 500
25–54	194 300	237 200	-42 900
55–64	48 400	66 100	-17 700
Inrikes födda	263 200	252 000	11 200
Utrikes födda	132 600	147 800	-15 200

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Som framgår av tabell 3 (och tabell 4) var nettoskillnaden för hela åldersgruppen (16–64 år) under första kvartalet 2011 små. Däremot var de faktiska skillnaderna mellan statistikällorna, vilka blir synliga vid en jämförelse av bruttoskillnaderna, betydande.

7.2.2 Bruttoskillnader

Bruttoskillnader kan, utifrån tabell 3, jämföras både kolumnvis (ur ett Af-perspektiv) och radvis (ur ett AKU-perspektiv). Det är framförallt två jämförelser som är intressanta. Den första är hur antalet inskrivna arbetslösa på Af (första kolumnen) fördelar sig efter olika arbetskraftsstatus och den andra är hur antalet arbetslösa i AKU (rad tre) fördelar sig efter olika sökandekategorier.

Av de 399 800 personer som var inskrivna som arbetslösa på Af klassificerades 61,2 procent, eller 244 600 personer, som arbetslösa i AKU. Andelen

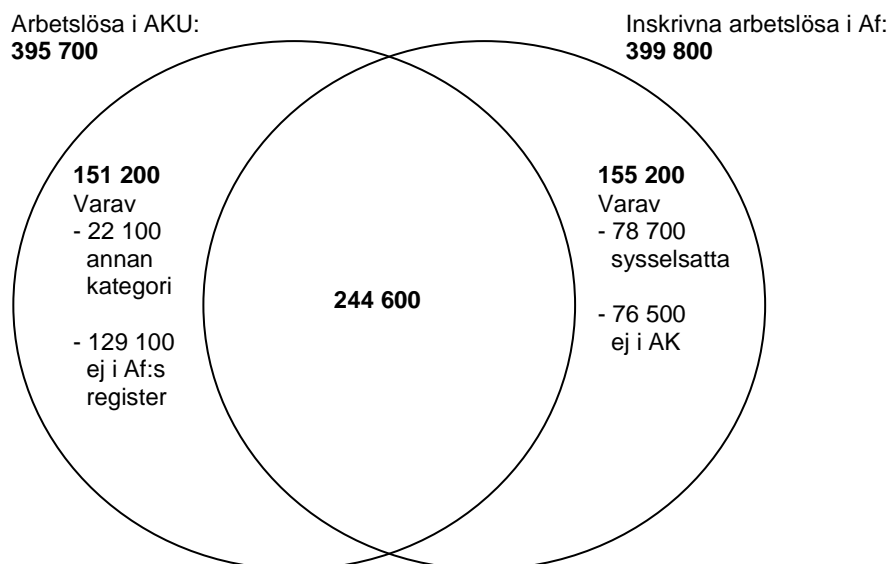
⁶ Antalet är det uppviktade värdet och inte det faktiska antalet inskrivna arbetslösa. I rapporten används, om inget annat nämns, endast de viktade värdena.

som var sysselsatta uppgick till 19,7 procent och andelen som stod utanför arbetskraften var 19,1 procent, vilket motsvarade 78 700 respektive 76 500 personer. Det innebär med andra ord en bruttoskillnad på 155 200 personer.

Motsvarande jämförelse bland de 395 700 personer som var arbetslösa i AKU visar att 61,8 procent, eller 244 600 personer, var inskrivna som arbetslösa på Af. Utöver dessa var 5,6 procent, 22 100 personer, inskrivna på Af fast i en annan sökandekategori⁷ och 32,6 procent, 129 100 personer, var inte med i Af:s sökanderegister. Ur detta perspektiv ger det en bruttoskillnad på 151 200 personer.

Sammantaget är den totala bruttoskillnaden 306 400 personer vilket illustreras i diagram 4. I diagram 4 framgår också att antalet personer som antingen var arbetslösa i AKU, inskrivna arbetslösa på Af eller både och uppgick till 551 000 (151 200 + 155 200 + 244 600).

Diagram 4
Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) bland personer i åldern 16–64 år samt bruttoskillnader efter sökandekategori och arbetskraftsstatus, första kvartalet 2011. Antal

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret)

Som beskrevs tidigare var det ganska stora skillnader mellan ungdomarna i åldern 16–24 år och övriga personer avseende nettoskillnaderna mellan AKU och sökanderegistret. En liknande jämförelse över bruttoskillnaderna visar delvis på samma sak.

Den första bruttoskillnaden, alltså hur inskrivna arbetslösa på Af fördelar sig efter arbetskraftsstatus, visade inte på några större skillnader mellan de yngre och de äldre personerna. Ungefär sex av tio inskrivna arbetslösa på Af, oavsett ålder, klassificerades som arbetslösa i AKU, två av tio som sysselsatta och resten som ej i arbetskraften (se tabell 5). Däremot fanns det

⁷ Den absoluta merparten av dessa personer (22 000) var sökande som hade ett arbete utan stöd (13 000) eller var arbetssökande med förhinder (8 000).

större skillnader mellan de yngre och äldre personerna i den andra jämförelsen, alltså hur arbetslösa i AKU fördelades efter sökandekategori.

I tabell 6 framgår att en lägre andel av de unga arbetslösa i AKU var inskrivna som arbetslösa på Af i jämförelse med äldre arbetslösa. Den visar också att andelen som inte fanns med i sökanderegistret, var högre bland dem i åldern 16–24 år än bland övriga arbetslösa. Som exempel på detta var 40,5 procent av de arbetslösa ungdomarna i AKU inskrivna som arbetslösa på Af medan 55,9 procent inte fanns med i registret. Motsvarande andelar bland dem i åldern 55–64 år var 87,4 respektive 7,9 procent. Liknade skillnader, om än inte lika stora, fanns bland de inrikes födda jämfört med de utrikes födda.

Tabell 5
Inskrivna arbetslösa (Af) efter arbetskraftsstatus (AKU), ålder och inrikes-/utrikes född, första kvartalet 2011. Procent

Ålder/inrikes-/utrikes födda	Arbetskraftsstatus			Totalt
	Arbetslösa	Sysselsatta	Ej i arbetskraften	
16–64	61,2	19,7	19,1	100,0
16–24	64,1	22,8	13,1	100,0
25–54	59,2	19,8	21,0	100,0
55–64	64,0	14,6	21,5	100,0
Inrikes födda	60,1	22,1	17,8	100,0
Utrikes födda	63,0	15,5	21,4	100,0

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Tabell 6
Arbetslösa (AKU) efter sökandekategori (Af), ålder och inrikes-/utrikes född, första kvartalet 2011. Procent

Ålder/inrikes-/utrikes födda	Sökandekategori					Totalt
	Inskrivna arbetslösa	därav		Annan sökandekategori	Ej i Af:s register	
		Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd			
16–64	61,8	34,4	27,4	5,6	32,6	100,0
16–24	40,5	13,9	26,5	3,6	55,9	100,0
25–54	72,3	47,0	25,2	7,3	20,5	100,0
55–64	87,4	48,1	39,0	4,9	7,9	100,0
Inrikes födda	57,5	29,7	27,8	5,6	36,9	100,0
Utrikes födda	70,2	43,6	26,6	5,5	24,1	100,0

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

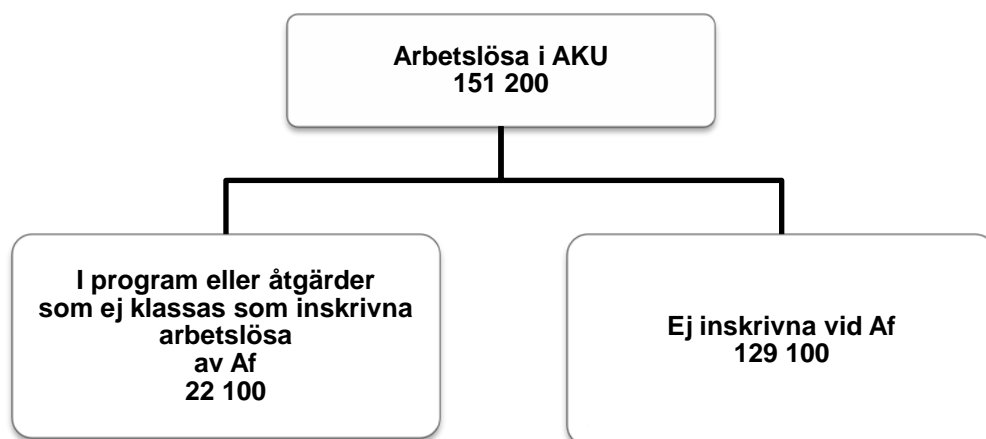
Den fortsatta analysen kommer bestå av en beskrivning av de likheter och olikheter som finns mellan AKU och Af, men också vilka orsaker som kan förklara de uppkomna bruttoskillnaderna. Grupperna som kommer att studeras närmare, och som också illustrerades i diagram 4, är:

- Arbetslösa i AKU men inte inskriva som arbetslösa på Af
- Sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af
- Ej i arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af

7.3 Arbetslösa i AKU men inte inskrivna som arbetslösa på Af

Vilket visas i diagram 5 var det sammanlagt 151 200 som klassades som arbetslösa i AKU men som inte räknades som inskrivna arbetslösa av Af. Av dessa var 22 100 inskrivna på Arbetsförmedlingen men inte som inskrivna arbetslösa. Av de 151 200 var 129 100 inte inskrivna alls.

Diagram 5
Arbetslösa i AKU men inte inskrivna som arbetslösa på Af, första kvartalet 2011. Antal

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Ungdomar dominerade allmänt gruppen som var arbetslösa enligt AKU men inte var inskrivna eller klassades som inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen vilket framgår av tabell 7.

Tabell 7

Arbetslösa i AKU och inskrivna arbetslösa respektive ej inskrivna arbetslösa vid Af efter ålder, första kvartalet 2011. Procent

Ålder	Arbetslösa i AKU					
	Ej inskrivna arbetslösa i Af		Inskrivna arbetslösa i Af		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
16–24	91 100	60,3	61 800	25,3	153 000	38,6
25–34	27 400	18,1	50 700	20,7	78 100	19,7
35–44	14 600	9,7	45 500	18,6	60 100	15,2
45–64	18 000	11,9	86 500	35,4	104 500	26,4
Totalt	151 200	100,0	244 600	100,0	395 700	100,0

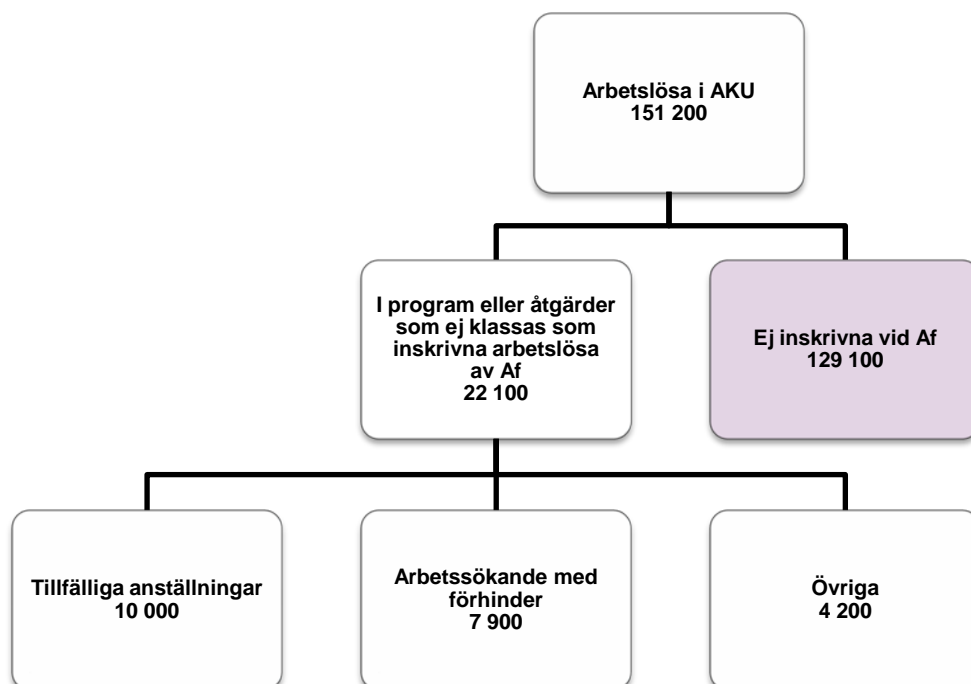
Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Åldersfördelningen skiljde sig stort mellan de personer som var inskrivna arbetslösa enligt Af och de som inte var inskrivna arbetslösa. Sex av tio av de som inte var inskrivna arbetslösa, men som var arbetslösa enligt AKU, var ungdomar i åldern 16–24 år. Andelen äldre var också väsentligt lägre om man jämför med de inskrivna arbetslösa. I denna grupp utgjorde ungdomar omkring var fjärde, medan personer i ålder 45–64 år utgjorde drygt 35 procent. Ålderssammansättningen skiljde sig alltså åt ganska markant.

7.3.1. Arbetslösa i AKU och inskrivna på Af men inte som inskrivna arbetslösa

Det var 22 100 som klassades som arbetslösa i AKU som var inskrivna på Af men i sökandekategorier som inte ingår i definitionen av inskrivna arbetslösa.

Diagram 6

Arbetslösa i AKU och inskrivna på Af men inte som inskrivna arbetslösa, första kvartalet 2011. Antal

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Av de som var inskrivna i olika typer av program som av Af inte klassas som inskrivna arbetslösa fanns två större grupper. Den största gruppen var inskrivna som hade olika typer av tillfälliga anställningar. Enligt Af hade dessa personer arbete med en mer tillfällig karaktär (sökandekategori 22 och 31, se bilaga 3). De olika mättpunkterna kan vara en förklaring till skillnaden mellan AKU och Af. Vid intervjutillfället har dessa uppgett att de inte arbetat under referensveckan och inte hade något arbete de var frånvarande från samt att de var arbetssökande. Med ett tillfälligt arbete kan det slumpa sig så att de inte hade arbete under referensveckan men haft tillfälliga arbeten innan och efter intervjun och därför har de klassats som att de ha haft arbete av Af. De olika mätperioderna kan alltså ha förklarat variationen.

Den andra stora gruppen var de som av Af klassats som sökande med förhinder, dvs. personer som av Af inte bedömts ha kunnat tillträda ett arbete omedelbart (sökandekategori 14 se bilaga 3). Då personer intervjuas i AKU tillfrågas dessa om de kan börja arbeta under referensveckan eller de två efterföljande veckorna. Dessa personer har då gjort bedömningen att de kunde det vilket förklarar skillnaden.

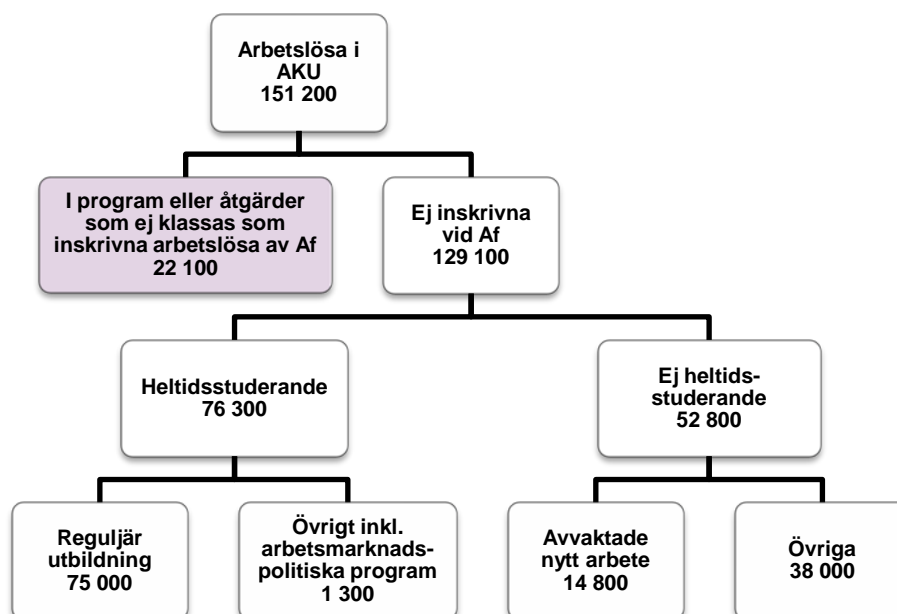
Vid intervjutillfället tillfrågas respondenterna vad man huvudsakligen betraktar sig som i relation till arbetsmarknaden. Av de 22 100 betraktade sig 87,4 procent huvudsakligen som arbetssökande.

7.3.2. Arbetslösa enligt AKU men inte inskrivna på Arbetsförmedlingen

Under första kvartalet 2011 var det 129 100 personer som klassades som arbetslösa i AKU men som inte var inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Diagram 7

Arbetslösa i AKU men inte inskrivna på Af, första kvartalet 2011. Antal

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Av de arbetslösa som inte var inskrivna på Arbetsförmedlingen var en stor andel heltidsstuderande, 76 300. Nästan samtliga av de heltidsstuderande gick i olika former av reguljära utbildningar. Ungdomar dominerade gruppen, 63 700 av de heltidsstuderande var i åldern 16–24 år.

De som inte var heltidsstuderande uppgick till 52 800. Nästan var tredje av dessa hade redan fått ett arbete och avvaktade att detta skulle börja. I AKU klassas som ovan nämnts personer som avvaktar ett nytt arbete inom tre månader och som kan ta ett arbete som arbetslösa.

Det både heltidsstuderande och de som avvaktar nytt arbete har gemensamt är att de har lägre incitament att skriva in sig som arbetssökande på Af. Många av studenterna söker inte några heltidstjänster utan extra arbete utöver studierna och anser sig kanske kunna söka dessa arbeten själva. Avvaktare har redan fått arbete och bedömer det kanske som osannolikt att de skall få arbete, eller vill inte ha ett arbete, innan de påbörjar det nya arbetet.

Den sista gruppen om 38 000 är inte lika lätt att tolka. Ungdomar utgjorde en stor andel av gruppen. Många av dem hade sökt arbete med hjälp av Arbetsförmedlingens tjänster (utan att vara inskrivna). Dock var andra söksätt lika vanliga. Det var en lägre andel som uppgav att de hade ett arbete innan de började söka arbete jämfört med de som var arbetslösa enligt AKU och inskrivna arbetslösa på Af. Av de som inte var inskrivna alls uppgav 50 procent att de hade arbete innan de började söka arbete jämfört med 64 procent bland de som var inskrivna arbetslösa.

Tabell 8
Arbetslösa i AKU och inskrivna arbetslösa respektive ej inskrivna arbetslösa vid Af efter önskat antal timmar, första kvartalet 2011. Procent

Önskat antal	Arbetslösa i AKU			
	Ej inskrivna arbetslösa vid Af		Inskrivna arbetslösa vid Af	
	Antal	Andel	Antal	Andel
10 eller färre	31 500	20,8	1 400	0,6
11–20	35 000	23,1	15 600	6,4
21–30	8 400	5,6	11 100	4,5
31–40	71 400	47,2	214 200	87,6
Mer än 40	1 100	0,7	1 300	0,5
Vet ej/partiellt bortfall	3 800	2,5	1 000	0,4
Totalt	151 200	100,0	244 600	100,0

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Något som ytterligare stärker bilden av lägre incitament för att vara inskriven är om man jämför hur många timmar som personerna önskade arbeta. Av de 151 200 som var arbetslösa och som antingen var inskrivna i sökandekategorier som inte klassas som inskrivna arbetslösa av Af eller inte inskrivna alls sökte många deltidsarbete. Det kan alltså röra sig om att man söker extraarbete. Nästan hälften sökte ett arbete som var kortare än 30 timmar per vecka. Det kan jämföras med de som var arbetslösa och inskrivna arbetslösa. En överväldigande majoritet av dessa sökte ett arbete med en omfattning om 31–40 timmar per vecka. Särskilt för de som önskade en arbetstid som var 20 timmar eller kortare, var det stor skillnad mellan de inskrivet arbetslösa och de som inte klassades så.

7.4 Sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af

Av de 399 800 personer som var inskrivna som arbetslösa på Af klassificerades 19,7 procent, eller 78 700, som sysselsatta i AKU. I detta kapitel görs ett försök att kartlägga orsakerna bakom denna skillnad mellan AKU och Af. I de fall som orsaken till avvikelserna inte kan fastställas ges istället en beskrivning över gruppen utifrån AKU-data och Af:s sökandekategorier.

7.4.1. Olika definitioner av sysselsättning

Som beskrevs i kapitel 6, "Skillnader mellan AKU och Arbetsförmedlingens sökanderegister", räcker det att en person har arbetat en timme under mätveckan för att han/hon ska räknas som sysselsatt i AKU. Detta leder i sin tur till att personen inte kommer att kunna klassificeras som arbetslös. Hos Af kan däremot en person vara inskriven som arbetslös även om personen har ett arbete vilket redovisades i kapitel 5. För de öppet arbetslösa var kravet att arbetstiden måste understiga åtta timmar per vecka i genomsnitt under en månad. En person kan också vara inskriven som öppet arbetslös på Af om denna arbetar mer än åtta timmar per vecka, dock förutsätter det att anställningen varar i som högst en vecka. För deltagare i program med aktivitetsstöd fanns olika möjligheter till arbete. Arbetet fick dock inte utgöra ett hinder för deltagandet i programmet, men något specifikt timantal fanns inte angivet.

I tabell 9 redovisas den vanligen arbetade tiden för de personer som var sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af. I tabellen framgår att det var 7 500 personer som hade en vanligen arbetad tid på 1–7 timmar i veckan. Detta motsvarade tio procent av alla sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af.

Tabell 9
Vanligen arbetad tid bland sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af efter ålder och inrikes-/utrikes född, första kvartalet 2011. Antal⁸

Ålder/inrikes-/utrikes födda	Vanligen arbetad tid				Totalt	Genomsnittligt vanlig arbetad tid
	1–7 timmar	8–19 timmar	20–34 timmar	35– timmar		
16–64	7 500	15 300	22 000	33 500	78 300	28,1
Procent (rad)	10	20	28	43	100	
16–24	2 800	6 100	6 600	6 400	21 900	23,7
25–54	3 800	8 100	12 500	22 300	46 700	29,8
55–64	900	1 100	2 900	4 700	9 600	30,2
Inrikes födda	5 300	11 300	15 800	22 900	55 300	27,8
Utrikes födda	2 200	4 000	6 200	10 600	23 000	29,0

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

⁸ Totalt antal personer fördelat efter vanligen arbetad tid, 78 300, är något lägre än antalet personer som är sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa i Af, 78 700. Orsaken är att endast personer som uppgivit en uppgift på vanligen arbetad ingår i den första summan.

En annan förklaring till att det fanns personer som var sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af är hanteringen av deltagarna i "Stöd till start av näringsverksamhet". Som beskrevs i kapitel 6 klassificeras sådana deltagare som sysselsatta i AKU men som inskrivna arbetslösa av Af. I tabell 13 i delkapitel 7.4.4 framgår att dessa uppgick till 4 100 under första kvartalet 2011 vilket motsvarade fem procent av hela gruppen.

Med andra ord kan upp till 15 procent⁹ av avvikelsen, sysselsatta i AKU men inskriven arbetslös på Af, förklaras av att AKU och Af har olika kriterier/regler för hur mycket en arbetslös respektive inskriven arbetslös kan arbeta samt för hur deltagare i "Stöd till start av näringsverksamhet" klassificeras.

För att se om det kan finnas andra förklaringar än olika definitioner på sysselsättning som förklarar de 78 700 personerna är det intressant att se vilken anknytningsgrad till arbetsmarknaden dessa personer hade samt typen av anställning bland de tidsbegränsat anställda.

7.4.2 Anknytningsgrad till arbetsmarknaden samt typ av tidsbegränsad anställning

För att renodla analysen i detta delkapitel kommer endast anknytningsgraden bland de sysselsatta som hade en vanlig arbetad tid på åtta timmar eller mer, exklusive de som var inskrivna på "Stöd till start av näringsverksamhet", att undersökas. Anledningen är, som visades ovan, att definitionen av sysselsatta skiljer sig mellan AKU och Af och att denna skillnad kan vara en delförklaring till varför personer kan vara sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af.

7.4.2.1 Anknytningsgrad till arbetsmarknaden

Av dem som var sysselsatta i AKU (med arbetstid över sju timmar per vecka) men inskrivna som arbetslösa på Af (dock inte på "Stöd till start av näringsverksamhet") hade 65 procent, 43 600, en tidsbegränsad anställning medan 27 procent, 17 800, hade fast anställning. Andelen med en tidsbegränsad anställning var högst bland ungdomarna, medan det var vanligast med en fast anställning bland 55–64-åringarna.

Att personer med fast anställning skulle kunna förklara att det finns personer som är sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af är svårt, däremot skulle det kunna finnas förklaringar bland de tidsbegränsat anställda. Anledningen är förstås att dessa personer har en lösare anknytning till arbetsmarknaden och därmed "hoppas" mellan arbete och arbetslöshet i större utsträckning. Med tanke på detta är det därför intressant att titta på vilken sorts tidsbegränsad anställning dessa personer hade.

⁹ Av de 4 100 som var inskrivna på "Stöd till start av näringsverksamhet" hade ingen en vanligen arbetad tid på 1–7 timmar.

Tabell 10
Anknytningsgrad till arbetsmarknaden bland sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af efter ålder och inrikes-/utrikes född, första kvartalet 2011. Procent

Ålder/inrikes- /utrikes födda	Anknytningsgrad till arbetsmarknaden				Summa
	Anställda	därav		Företagare/ medhjäl- pande hus- hållsmedlem	
		Fast anställda	Tidsbegrän- sat anställda		
16–64	61 500	17 800	43 600	5 200	66 700
Procent (rad)	92	27	65	8	100
16–24	18 400	2 700	15 700	600	18 900
25–54	35 900	11 800	24 200	3 700	39 600
55–64	7 100	3 300	3 800	1 000	8 100
Inrikes födda	43 800	13 100	30 600	2 900	46 700
Utrikes födda	17 700	4 700	13 000	2 300	20 000

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

7.4.2.2 Typ av tidsbegränsad anställning

Den vanligaste typen av tidsbegränsad anställning var "Kallas vid behov", 38 procent eller 16 700 personer hade en sådan typ av anställning. Därefter kom "Anställd per timme med överenskommet arbetsschema för viss tid" med 18 procent, 7 800, och provanställning med 13 procent, 5 700. Just de två förstnämnda typerna av tidsbegränsad anställning skulle kunna vara en delförklaring till hur personer kan vara sysselsatta i AKU men inskriven som arbetslös på Af. Dessa typer av anställningar torde vara sådana att de anställda arbetar ganska oregelbundet, alltså att de arbetar vid ett fåtal tillfällen under en månad. Detta faktum i kombination med att AKU och Af har olika mättidpunkter kan vara en förklaring till att personer klassas som sysselsatta i AKU men som inskrivna arbetslösa på Af (se delkapitel 6.1).

Tabell 11
Typ av tidsbegränsad anställning bland sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af, första kvartalet 2011. Procent

Typ av tidsbegränsad anställning	Antal	Andel
Kallas vid behov	16 700	38
Anställd per timme med överenskommet schema	7 800	18
Provanställning	5 700	13
Vikariat	4 900	11
Övrigt	8 600	20
Totalt	43 600	100

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

7.4.3 Vad betraktar sig dessa personer sig som?

I AKU ställs en fråga till respondenterna vad de huvudsakligen betraktar sig som. Även om detta inte ger svar på frågan angående att det fanns 78 700 personer som var sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af kan det vara intressant att veta vad dessa personer främst uppfattar sig som.

I tabell 12 framgår att 65 procent, eller 51 000, av de som var sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af huvudsakligen betraktade sig

som förvärvsarbetande och att 26 procent främst såg sig som arbetsökande. Att det var vanligare att betrakta sig som förvärvsarbetande snarare än arbetslös gällde för alla åldersgrupperna. Dock verkade det som att ju äldre en person var i desto högre utsträckning betraktade man sig som förvärvsarbetande och i desto lägre utsträckning som arbetsökande.

Tabell 12**Sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af efter huvudsaklig betraktelse, första kvartalet 2011. Antal och andel**

Vad man huvudsakligen betraktar sig som	Antal	Andel
Förvärvsarbetande	51 000	65
Arbetsökande	20 900	26
Studerande	2 800	4
Sjuk mindre än 1 år framåt	1 300	2
Övrigt	2 700	4
Totalt	78 700	100

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

7.4.4 Typ av sökandekategori

I detta delkapitel kommer personerna som var sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af att redovisas efter typ av sökandekategori (från Af:s operativsystem AIS). I likhet med föregående delkapitel kommer det inte heller här kunna ges förklaringar till varför avvikelserna uppkommer mellan de båda statistikällorna, men det är ändå av intresse att se om vissa sökandekategorier är överrepresenterade i gruppen.

Tabell 13 visar att den vanligaste sökandekategorin var "Öppet arbetslösa". Nästan hälften, eller 46 procent, av de 78 700 som var sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa tillhörde denna kategori. Därefter var det "Jobb och utvecklingsgaranti" och "Jobbgaranti för ungdomar" som var vanligast – 19 respektive 15 procent tillhörde dessa kategorier.

En jämförelse med alla inskrivna arbetslösa på Af och deras fördelning över sökandekategori visar att det inte var någon nämnvärd skillnad mellan denna grupp och de sysselsatta i AKU men inskrivna arbetslösa på Af. Den enda sökandekategorin som stack ut var "Stöd till start av näringsverksamhet". Andelen som tillhörde denna grupp var fem gånger högre bland sysselsatta i AKU men inskrivna på Af än för gruppen som bestod av alla inskrivna arbetslösa (5 respektive 1 procent). Anledningen till att denna sökandekategori var överrepresenterad, vilket också beskrevs i delkapitel 6.3 och 7.4.1, ligger i att AKU och Af behandlar dessa på olika sätt. Enligt AKU:s begreppsapparat definieras en person som går ett sådant program som sysselsatt medans de i Af:s definieras som inskriven arbetslös (de går ett program som ger aktivitetsstöd).

Tabell 13
Sysselsatta i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af efter sökandekategori, första kvartalet 2011. Antal och andel

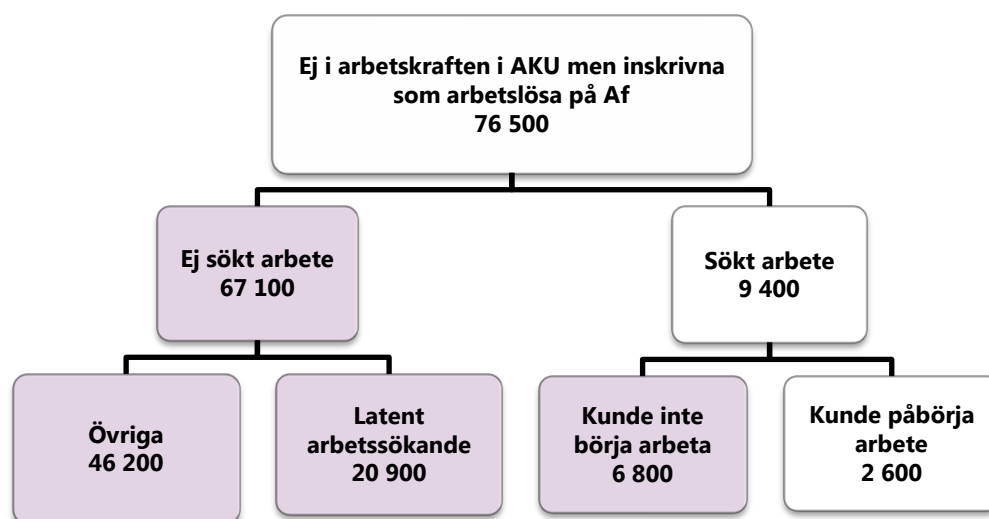
Sökandekategori	Antal	Andel	Andel, alla inskrivna arbetslösa på Af
Öppet arbetslös	36 100	46	52
Jobb- och utvecklingsgarantin	14 900	19	17
Jobbgaranti för ungdomar	11 700	15	12
Stöd till start av näringsverksamhet	4 100	5	1
Jobb- och utvecklingsgarantin fas 3	2 900	4	6
Arbetslivsinriktad rehabilitering	2 700	3	3
Övriga	6 400	8	9
Totalt	78 700	100	100

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

7.5 Ej i arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af

Av de som var inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen klassades 76 500 personer som *Ej i arbetskraften* i AKU. För att hamna i kategorin *Ej i arbetskraften* i AKU innebär, dels att en person inte är sysselsatt, och dels att kriterierna för att klassas som arbetslös inte uppfyllts. För de 76 500 som var inskrivna på Arbetsförmedlingen skilde de sig från AKU:s kriterier för att klassas som arbetslösa enligt nedan.

Diagram 8
Utanför arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af, första kvartalet 2011. Antal

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

De allra flesta inskrivna som kategoriserades som *Ej i arbetskraften* sökte inte arbete enligt AKU. 67 100, eller 87,7 procent uppgav vid intervju tillfället att de inte hade sökt arbete under de senaste fyra veckorna. Det förklarar nästan hela skillnaden mellan AKU och Arbetsförmedlingen. Ett av de mest grundläggande kriteriet för att klassas som arbetslös i AKU är ju att man har aktivt sökt arbete. Av de som inte sökt arbete var 20 900

latent arbetssökande i AKU dvs. de ville och kunde arbeta men hade inte sökt arbete under de senaste fyra veckorna.

Av de 9 400 som sökte arbete hade 72,2 procent, eller 6 800, uppgivit att de inte hade kunnat arbeta under perioden. För att klassas som arbetslös enligt AKU måste man även kunna ta arbete. Drygt var fjärde, eller 27,6 procent av de som sökt arbete svarade att de även hade kunnat arbeta. Alltså uppfyllde de både kriteriet att ha sökt arbete och ha kunnat arbeta vilka måste uppfyllas för att klassas som arbetslösa i AKU. Däremot var de söksätt som använts under perioden inte *aktiva*¹⁰ söksätt och de kunde därför inte klassas som arbetslösa.

7.5.1 Typ av sökandekategori

Om man ser till vilken sökandekategori de inskrivna arbetslösa på Af tillhörde, som enligt AKU var utanför arbetskraften, var nästan hälften öppet arbetslösa och ungefär var femte gick i förberedande insatser.

Tabell 14

Arbetslösa respektive personer utanför arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af efter sökandekategori, första kvartalet 2011. Antal och andel

Sökandekategori	Inskrivna arbetslösa på Af			
	Ej i arbetskraften i AKU		Arbetslösa i AKU	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Öppet arbetslösa	37 000	48,8	136 100	55,6
Stöd till start av näringsverksamhet	0	0,0
Arbetspraktik	1 700	2,3	5 700	2,3
Jobbgaranti för ungdomar	4 700	6,2	32 700	13,4
Jobb- och utvecklingsgaranti	13 000	17,6	60 400	24,7
Förberedande insatser	15 000	20,2	7 000	2,9
Projekt med arbetsmarknads- politisk inriktning
Arbetsmarknadsutbildning	3 400	4,5	2 200	0,9
Totalt	76 500	100,0	244 600	100,0

(...) innebär för få observationer för att redovisas.

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Det förelåg inga stora skillnader bland de inskrivna arbetslösa på Af över vilka sökandekategorier de var inskrivna på, beroende av om de var klassade som arbetslösa eller utanför arbetskraften i AKU. Öppet arbetslösa utgjorde omkring hälften av respektive grupp. Dock var det en högre andel som gick förberedande insatser och en lägre andel som var inskrivna i jobbgaranti för ungdomar bland de som klassades som utanför arbetskraften i AKU jämfört med de som klassificerades som arbetslösa.

Av personerna utanför arbetskraften var drygt var femte inskriven i förberedande insatser, bland de arbetslösa var det endast 2,9 procent. Personer som deltar i förberedande insatser, vilket framgår av bilaga 4, utgörs av personer som behöver extra insatser av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär.

¹⁰ I AKU finns det söksätt som är aktiva, alltså söksätt där urvalspersonen själv tagit någon form av initiativ, och passiva. Det är endast de aktiva söksätten som leder till att urvalspersonen klassificeras som arbetslös.

Tabell 15
Utanför arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af efter sökandekategori (antal och andel) respektive andel som inte sökt arbete enligt AKU, första kvartalet 2011. Antal och andel

Sökandekategori	Ej i arbetskraften i AKU		
	Antal	Andel	Sökt arbete
Öppet arbetslösa	37 000	48,8	13,2
Arbetspraktik	1 700	2,3	15,1
Jobbgaranti för ungdomar	4 700	6,2	19,2
Jobb- och utvecklingsgaranti	13 000	17,6	13,6
Förberedande insatser	15 000	20,2	5,4
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning
Arbetsmarknadsutbildning	3 400	4,5	17,5
Totalt	76 500	100,0	12,3

(...) innebär för få observationer för att redovisas.

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Andelen som hade sökt arbete skiljde sig inte nämnvärt mellan de olika sökandekategorierna. Lägst andel sökande fanns bland de som gick olika typer av förberedande insatser och högst andel bland personer i jobbgaranti för ungdomar. Skillnaderna var däremot inte anmärkningsvärda. Andelen sökande kan däremot betraktas som allmänt låg då det är personer som av Af klassas som inskrivna arbetslösa. Av, exempelvis, de "Öppet arbetslösa" var det endast 13,2 procent som hade sökt arbete. Eftersom det frågas om personen har sökt arbete under en fyraveckorsperiod i AKU, så är det inget som kan betraktas som något som har skett tillfälligt under veckan.

7.5.2 Vad de huvudsakligen betraktar sig som

Vad betraktade de sig som då? I AKU ställs en fråga om vad man huvudsakligen betraktar sig som utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv.

Tabell 16
Utanför arbetskraften i AKU men inskrivna som arbetslösa på Af efter huvudsaklig betraktelse, första kvartalet 2011. Antal

Vad man huvudsakligen betraktar sig som	Ålder			
	16–24	25–54	55–64	16–64
Förvärvsarbetande	2,0	3,4	3,0	3,1
Studerande	47,8	27,3	5,7	26,7
Arbetsökande	35,8	28,5	41,1	32,1
Hemarbetande/vård av barn eller vuxna närstående	2,7	4,8	1,9	3,9
Pensionär	0,0	0,0	4,6	0,9
Sjuk mindre än 1 år framåt	1,5	9,2	9,0	7,9
Långvarigt sjuk 1 år framåt eller mer	2,7	21,0	25,6	18,8
Övrigt	5,9	5,4	9,1	6,2
Partiellt bortfall	1,6	0,4	0,0	0,5
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0

Källa: SCB (AKU) och Af (Sökanderegistret).

Ungefär var tredje betraktade sig som arbetsökande, vilket var den största gruppen. Den näst största gruppen utgjordes av de som betraktade sig som studerande. Var fjärde, eller 26,7 procent, betraktade sig som studerande.

Framförallt bland de yngre var det vanligt att se sig så. Varannan person i åldern 16–24 år såg sig främst som studerande. Den tredje största gruppen var de som såg sig som långvarigt sjuka vilka utgjorde nästan var femte inskriven arbetslös som klassats som utanför arbetskraften. Även här var det stora åldersskillnader där betydligt färre ungdomar i åldern 16–24 år såg sig som sjuka, medan det var betydligt vanligare i övriga åldrar.

Bilagor

Bilaga 1 – Kompletterande tabeller

Tabell 1
Personer i åldern 16–24 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af), första kvartalet 2011. Tusental

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)								Totalt
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register	
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd						
Sysselsatta, i arbete	21,2 22,0%	6,1 17,9%	15,1 24,2%	15,3	3,1	3,7	0,1	366,1	409,5
Sysselsatta, frånvarande	0,8 0,8%	0,3 0,9%	0,5 0,8%	0,7	0,1	0,1	0,4	43,4	45,4
Arbetslösa (Radprocent)	61,9 (40,5%) 64,1%	21,3 (13,9%) 62,6%	40,5 (26,5%) 64,8%	2,2 (1,4%)	0,0 (0,0%)	0,0 (0,0%)	3,4 (2,2%)	85,5 (55,9%)	153,0 (100,0%)
Ej i arbetskraften	12,6 13,1%	6,3 18,5%	6,3 10,1%	1,9	0,1	0,0	4,9	511,5	531,1
Totalt	96,5 100,0%	34,0 100,0%	62,5 100,0%	20,2	3,3	3,8	8,8	1 006,6	1 139,1

Övriga inskrivna vid AF består nästan uteslutande av arbetssökande med förhinder.

Tabell 2
Personer i åldern 25–54 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af), första kvartalet 2011. Tusental

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)								Totalt
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register	
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd						
Sysselsatta, i arbete	41,6 17,5%	22,9 16,1%	18,7 19,6%	71,0	33,3	27,1	2,9	2 634,2	2 810,3
Sysselsatta, frånvarande	5,5 2,3%	2,9 2,0%	2,6 2,7%	5,5	3,2	1,0	2,2	308,7	326,0
Arbetslösa (Radprocent)	140,4 (72,3%) 59,2%	91,4 (47,0%) 64,4%	49,0 (25,2%) 51,4%	8,6 (4,4%)	0,6 (0,3%)	0,9 (0,5%)	4,1 (2,1%)	39,8 (20,5%)	194,3 (100,0%)
Ej i arbetskraften	49,7 21,0%	24,7 17,4%	25,0 26,2%	3,5	1,2	0,5	22,7	270,5	348,2
Totalt	237,2 100,0%	141,9 100,0%	95,4 100,0%	88,5	38,3	29,5	32,0	3 253,2	3 678,8

Övriga inskrivna vid AF består nästan uteslutande av arbetssökande med förhinder.

Tabell 3
Personer i åldern 55–64 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af), första kvartalet 2011. Tusental

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)								
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register	Totalt
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd						
Sysselsatta, i arbete	7,9 12,0%	3,7 10,8%	4,2 13,2%	11,1	14,6	7,1	0,8	729,2	770,8
Sysselsatta, frånvarande	1,7 2,6%	0,9 2,6%	0,8 2,5%	1,7	1,1	0,2	0,7	70,2	75,7
Arbetslösa (Radprocent)	42,3 (87,4%) 64,0%	23,3 (48,1%) 67,9%	18,9 (39,0%) 59,6%	1,7 (3,5%)	0,1 (0,2%)	0,1 (0,2%)	0,5 (1,0%)	3,8 (7,9%)	48,4 (100,0%)
Ej i arbetskraften	14,2 21,5%	6,4 18,7%	7,8 24,6%	0,7	0,3	0,1	5,6	268,3	289,3
Totalt	66,1 100,0%	34,3 100,0%	31,7 100,0%	15,2	16,1	7,6	7,6	1 071,5	1 184,1

Övriga inskrivna vid AF består nästan uteslutande av arbetssökande med förhinder

Tabell 4
Inrikes födda personer i åldern 16–64 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af), första kvartalet 2011. Tusental

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)								
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register	Totalt
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd						
Sysselsatta, i arbete	49,0 19,4%	20,1 16,7%	28,9 21,9%	70,0	40,1	23,3	2,9	3 214,6	3 399,8
Sysselsatta, frånvarande	6,8 2,7%	3,5 2,9%	3,3 2,5%	5,1	3,6	1,0	2,7	359,2	378,4
Arbetslösa (Radprocent)	151,4 (57,5%) 60,1%	78,2 (29,7%) 65,1%	73,2 (27,8%) 55,5%	9,0 (3,4%)	0,4 (0,2%)	0,5 (0,2%)	4,8 (1,8%)	97,1 (36,9%)	263,2 (100,0%)
Ej i arbetskraften	44,8 17,8%	18,3 15,2%	26,5 20,1%	4,6	1,2	0,2	19,1	823,9	893,8
Totalt	252,0 100,0%	120,1 100,0%	131,9 100,0%	88,7	45,3	25,0	29,4	4 494,8	4 935,3

Övriga inskrivna vid AF består nästan uteslutande av arbetssökande med förhinder

Tabell 5
Utrikes födda personer i åldern 16–64 år efter arbetskraftsstatus (AKU) och sökandekategori (Af), första kvartalet 2011. Tusental

Arbetskraftsstatus	Sökandekategori (grupperad)								Totalt
	Inskrivna arbetslösa	därav		Sökande, arbete utan stöd	Sökande, arbete med stöd	Nystartsjobb	Övriga inskrivna vid Af	Ej i Af:s register	
		Öppet arbetslösa	I program med aktivitetsstöd						
Sysselsatta, i arbete	21,7 14,7%	12,6 14,0%	9,1 15,8%	27,4	10,9	14,7	1,1	514,9	590,8
Sysselsatta, frånvarande	1,2 0,8%	0,6 0,7%	0,6 1,0%	2,7	0,7	0,3	0,6	63,1	68,7
Arbetslösa (Radprocent)	93,1 (70,2%) 63,0%	57,8 (43,6%) 64,2%	35,3 (26,6%) 61,2%	3,5 (2,6%)	0,3 (0,2%)	0,4 (0,3%)	3,2 (2,4%)	32,0 (24,1%)	132,6 (100,0%)
Ej i arbetskraften	31,7 21,4%	19,0 21,1%	12,7 22,0%	1,6	0,4	0,5	14,2	226,4	274,7
Totalt	147,8 100,0%	90,1 100,0%	57,7 100,0%	35,3	12,4	15,9	19,1	836,4	1 066,8

Övriga inskrivna vid AF består nästan uteslutande av arbetssökande med förhinder.

Bilaga 2 – Kompletterande diagram

Diagram 1

Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) bland personer i åldern 16–24 år samt bruttoskillnader efter sökandekategori och arbetskraftsstatus, första kvartalet 2011. Antal

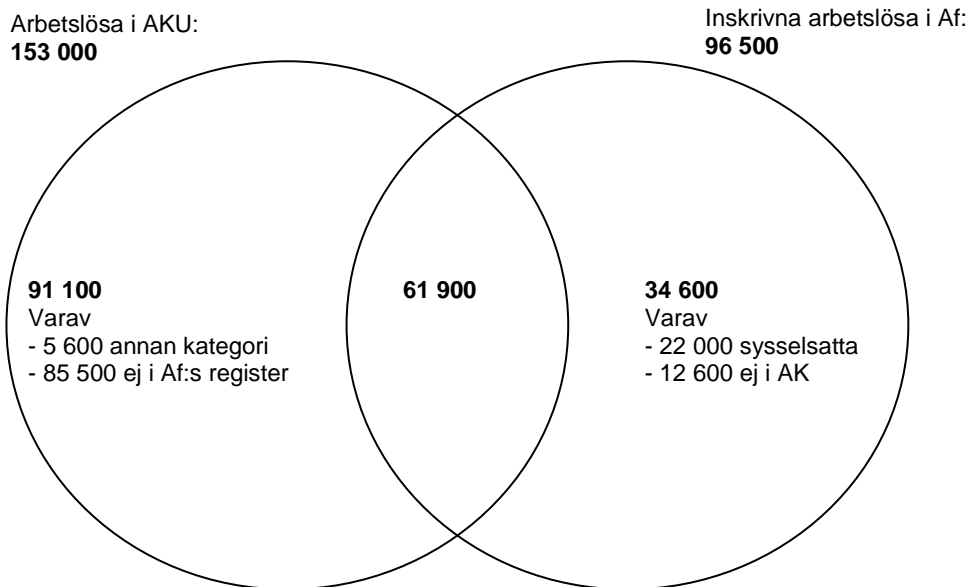

Diagram 2

Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) bland personer i åldern 25–54 år samt bruttoskillnader efter sökandekategori och arbetskraftsstatus, första kvartalet 2011. Antal

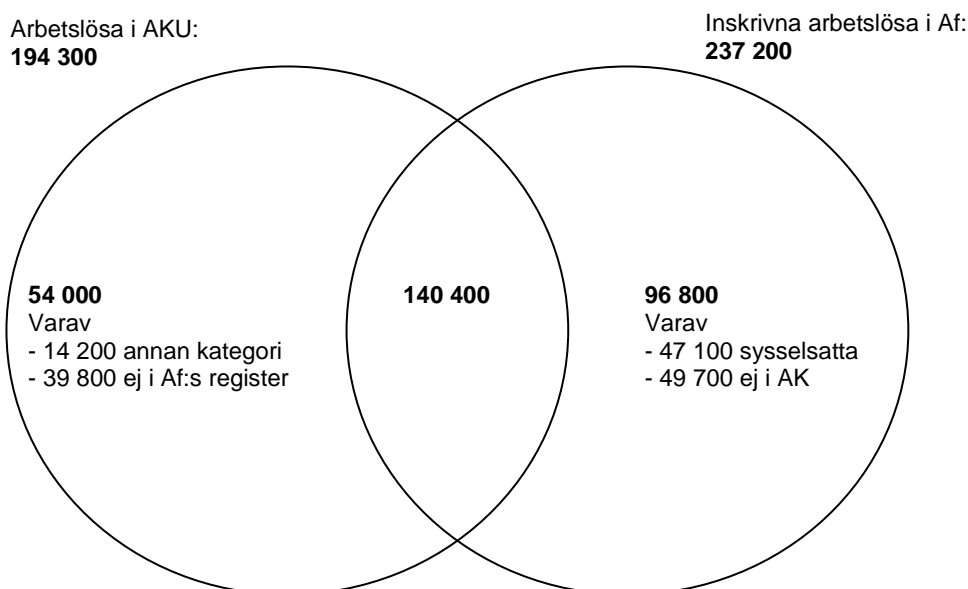
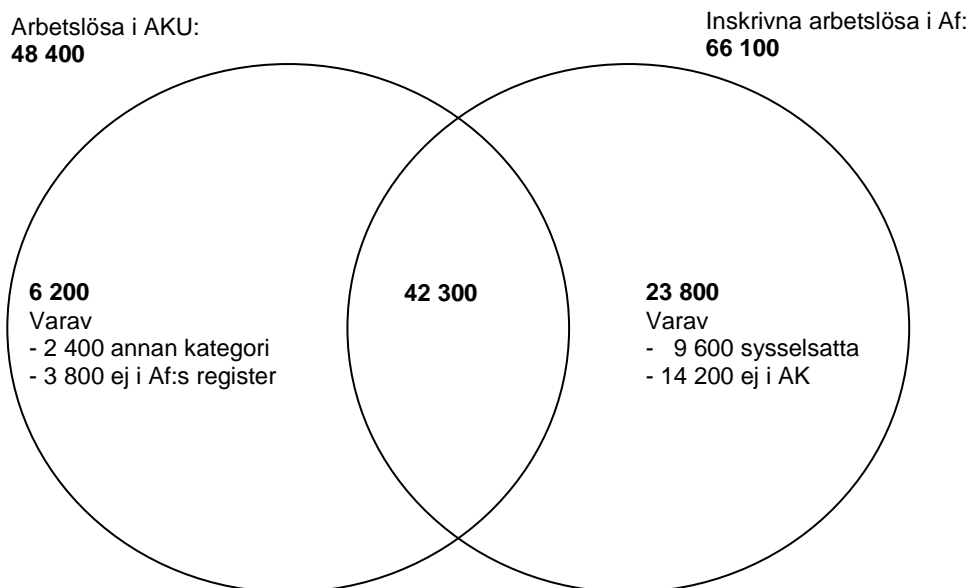

Diagram 3

Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) bland personer i åldern 55–64 år samt bruttoskillnader efter sökandekategori och arbetskraftsstatus, första kvartalet 2011. Antal

Diagram 4

Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) bland inrikes födda personer i åldern 16–64 år samt bruttoskillnader efter sökandekategori och arbetskraftsstatus, första kvartalet 2011. Antal

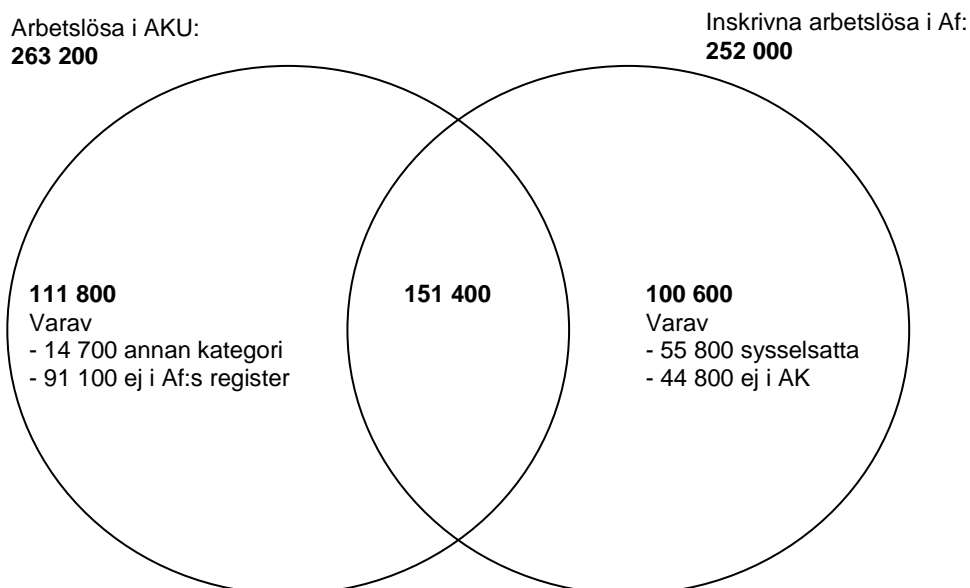
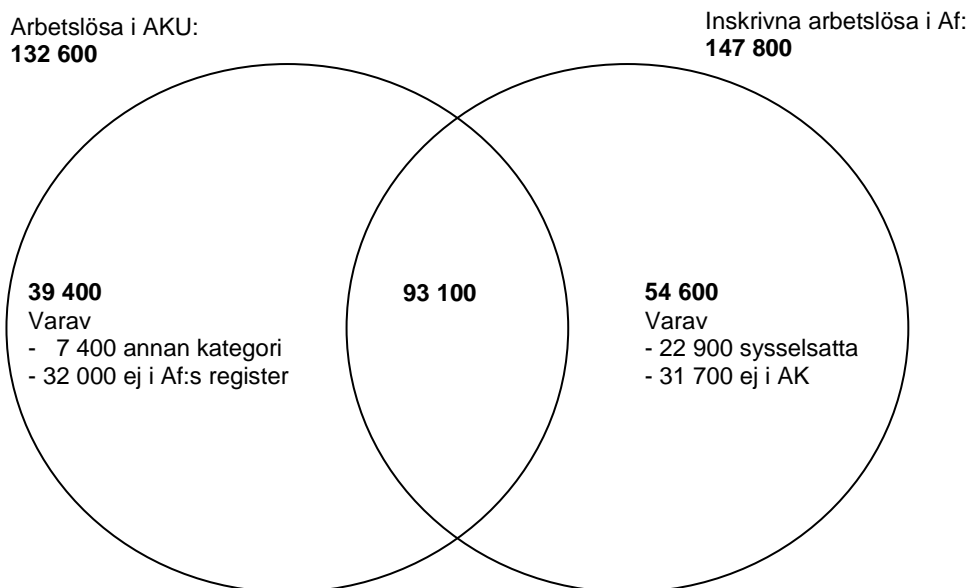

Diagram 5

Antal arbetslösa (AKU) och antal inskrivna arbetslösa (Af) bland utrikes födda personer i åldern 16–64 år samt bruttoskillnader efter sökandekategori och arbetskraftsstatus, första kvartalet 2011. Antal

Bilaga 3 – Sökandekategorier på Af under 2011

Tabell 1
Sökandekategorier på Af under 2011, grupperat

Förklaringstext	Sökandekategori
Öppet arbetslösa¹	11, 96, 97, 98
Öppet arbetslösa	11, 96, 97, 98
Sökande i program med aktivitetsstöd¹	46, 54, 55, 59, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 79, 81
Arbetsmarknadsutbildning	81
Arbetspraktik	54, 55, 59, 67
Förberedande insatser	71, 72, 73, 76, 83
Jobb- och utvecklingsgaranti	70, 79
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	75
Stöd till start av näringsverksamhet	46
Jobbgaranti för ungdomar	69
Sökande som har arbete utan stöd	21, 22, 31, 35, 41
Deltidsarbetslösa	21
Omytessökande	35, 41
Sökande med tillfälligt arbete	31
Tillfällig timanställning	22
Sökande som har arbete med stöd	38, 39, 42, 43, 49, 77, 78
Anställningsstöd	49, 77, 78
Särskilda insatser för funktionshindrade	38, 39, 42, 43
Övriga inskrivna vid Arbetsförmedlingen	14, 23, 34
Arbetssökande med förhinder	14
EU/EES-sökande	34
Yrkesfiskare	23
Nystartsjobb	33, 36

1) ingår i gruppen som Arbetsförmedlingen definierar som "Inskrivna arbetslösa".

Källa: Arbetsförmedlingen Sökanderegistret

Tabell 2
Sökandekategorier på Af under 2011

Sökandekategori	Kod
Öppet arbetslös	11
Arbetssökande med förhinder	14
Deltidsarbetslös	21
Tillfällig timanställning	22
Yrkesfiskare	23
Sökande med tillfälligt arbete	31
Nystartsjobb	33
EU/EES-sökande	34
Ombytessökande Samhall	35
Särskilt nystartsjobb	36
Utvecklingsanställning	38
Trygghetsanställning	39
Ombytessökande	41
Lönebidrag	42
Offentligt skyddat arbete	43
Stöd till start av näringsverksamhet	46
Särskilt anställningsstöd	49
Arbetspraktik	54
Lyft	55
Prova-på-platser	59
Praktisk kompetensutveckling	67
Jobbgaranti för ungdomar	69
Jobb- och utvecklingsgaranti	70
Arbetslivsinriktad rehabilitering	71
Arbetslivsintroduktion	72
Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	73
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	75
Fördjupad kartläggning och vägledning	76
Anställningsstöd för långtidssjukskrivna	77
Instegsjobb	78
Jobb- och utvecklingsgaranti, sysselsättningsfasen	79
Arbetsmarknadsutbildning	81
Förberedande utbildning	83
Öppet arbetslös, felregistrering av beslut	96
Öppet arbetslös, slutförd beslutsperiod	97
Öppet arbetslös, felregistrering av beslut	98

Bilaga 4 – Beskrivning av arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd på Af under 2011

Beskrivning 1. Arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd

Jobb- och utvecklingsgarantin

Individuellt utformade insatser som ska erbjudas personer som varit arbetslösa under lång tid för att de så snabbt som möjligt skall få arbete.

Ungdomsinsatser (Jobbgaranti för ungdomar)

Särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser som på ett tidigt stadium ska erbjudas ungdomar för att de så snabbt som möjligt ska få arbete motsvarande hela sitt arbetsutbud eller påbörja eller återgå till en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

Arbetsmarknadsutbildning

Yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete och som motverkar att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden.

Arbetspraktik

Praktik på en arbetsplats. Inom ramen för arbetspraktik finns insatserna *Prova-på-platser*, vilket innebär praktik för arbetssökande utan erfarenhet av svenskt arbetsliv eller med begränsad sådan och *Praktisk kompetensutveckling*, vilket innebär arbetspraktik för arbetstagare med tidigare arbetslivserfarenhet av yrket.

Lyft

Aktiveringsplatser som syftar till att deltagarna ska upprätthålla kontakten med arbetslivet. Programmet upphörde 2010-12-31, men under 2011 fullföljdes pågående programbeslut. I Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik redovisas Lyft vanligtvis tillsammans med Arbetspraktik.

Stöd till start av näringsverksamhet

Stöd till en näringsidkares försörjning under inledningsskedet av näringsverksamheten.

Förberedande insatser

Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär för den som särskilt behöver förbereda sig för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program eller arbete. Exempel på sådana insatser är Arbetslivsinriktad rehabilitering, Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling, Fördjupad kartläggning och vägledning och Förberedande utbildning.

Arbetslivsintroduktion

Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av utredande, vägledande eller orienterande karaktär för den som efter långvarig sjukdom behöver förbereda sig för ett arbete eller för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program. På grund av risk för kränkning av enskildas personliga integritet redovisar Arbetsförmedlingen, i sin verksamhetsstatistik, Arbetslivsintroduktion inom ramen för programmet "Förberedande insatser".

Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Insatser som sker i samverkan mellan Arbetsförmedlingen och andra aktörer på arbetsmarknaden, och inte kan anordnas inom ramen för de övriga programmen men inte heller strider mot bestämmelserna om andra program.

- 2007:1 Några väsentliga sysselsättningsbegrepp i den officiella statistiken
- 2007:2 Registerbaserad aktivitetsstatistik
- 2008:1 Ungdomar utan fullföljd gymnasieutbildning – en undersökning med många utmaningar
- 2009:1 Longitudinell Integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier (LISA) 1990–2007
- 2010:1 Principiella grunder för Arbetskraftsundersökningarna (AKU) och arbetsmarknadsstatistiken
- 2010:2 Rekryteringsstatistik från AKU
- 2011:1 Basic principles for Labour Force Surveys (LFS) and labour market statistics
- 2011:2 Recruitment Statistics for the Swedish Labour Force Survey
- 2011:3 Arbetskraftsundersökningarna (AKU) 50 år. Fyra forskarperspektiv på arbetsmarknaden
- 2011:4 Longitudinell integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier (LISA) 1990–2009
- 2011:5 Yrkesregistret med yrkesstatistik. En beskrivning av innehåll och kvalitet
- 2011:6 Urvals- och estimationsförfarandet i de svenska arbetskraftsundersökningarna (AKU)
- 2011:7 Konjunkturberoende i inflödet till och utflödet från högre studier
- 2012:1 Actual Hours Worked in the Swedish LFS. Four articles
- 2013:1 Ungdomsarbetslöshet – jämförbarhet i statistiken mellan ett antal europeiska länder
- 2013:2 Revising Surveys – Linking Old and New Data
- 2013:3 Consistent Seasonal Adjustment and Trend-cycle Estimation
- 2013:4 Youth unemployment – comparability in statistics between a number of European countries
- 2013:5 Länkning av centrala serier i Arbetskraftsundersökningarna (AKU) 1970–1986
- 2013:6 Deltidssysselsatta arbetssökande
- 2013:7 Part-time employed job seekers

ISSN 1654-465X (Online)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**

Statistikservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**

Statistics Service service, phone +46 8 506 948 01